

Vai sabiedriskā pasūtījuma īstenošana Radio ir organizēta mērķtiecīgi?

Rīga 2018

IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS
INFORMĀCIJA līdz revīzijas
departamenta lēmuma, ar kuru
apstiprināts revīzijas ziņojums, spēkā
stāšanās brīdīm.

Ja revīzijas ziņojuma projektā/ziņojumā ir
papildu norāde par ierobežotu pieejamību,
ierobežotas pieejamības statuss attiecīgajai
daļai tiek saglabāts arī pēc revīzijas ziņojuma
spēkā stāšanās.

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

Revīzijas ziņojums

Vai sabiedriskā pasūtījuma īstenošana Radio ir organizēta mērķtiecīgi?

2018. gada 5. oktobris

Likumības un lietderības revīzija “Vai sabiedriskā pasūtījuma īstenošana ir lietderīga un atbilst sabiedrības interesēm?”

Revīzija veikta, pamatojoties uz Valsts kontroles Pirmā revīzijas departamenta 2017.gada 6. novembra apakšuzdevumu Nr.2.4.1-13-2/2017.

Vāka noformējumā izmantota fotogrāfija no tīmekļa vietnes *Depositphotos*.

Cienījamais lasītāj!

Valsts kontrole ir pabeigusi likumības/lietderības revīziju “Vai sabiedriskā pasūtījuma īstenošana atbilst sabiedrības interesēm?”

Pētījumu dati rāda, ka Latvijas sabiedriskajiem medijiem ir stabila un uzticīga auditorija. Sabiedriskie mediji spēj pielāgoties mediju vides attīstībai, būt inovatīvi, saliedēt un iesaistīt sabiedrību tai nozīmīgu jautājumu risināšanā, nodrošina iedzīvotājiem iespēju būt klāt nozīmīgos sabiedriski politiskos, kultūras un sporta notikumos.

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome ir atbildīga par sabiedriskā pasūtījuma plānošanas procesu, un tai jāturpina veidot sistēmu un radīt priekšnoteikumus sabiedriskā pasūtījuma efektīvai un ekonomiskai plānošanai un uzraudzībai.

Sabiedriskajam pasūtījumam jāatbilst daudzveidīgajām sabiedrības vajadzībām un interesēm, tāpēc ir svarīgi tās izziņāt, neierobežojot šo izpēti tikai ar sabiedrisko mediju skatītāju un klausītāju viedokļu un vajadzību novērtēšanu.

Sabiedriskajam pasūtījumam mūsu vērtējumā jākalpo arī kā instrumentam sabiedriskā medija misijas veikšanai un jāstiprina sabiedriskā medija autonomija. Sabiedriskie mediji sniedz sabiedrībai daudzveidīgu informāciju, tādējādi ietekmējot gan indivīda, gan sabiedrisko domu.

Lai iegūtu un noturētu sabiedrības uzticību, sabiedriskajiem mediju darbībai jābūt atbildīgai un pārredzamai. Tāpēc aicinām sabiedrisko

mediju vadību turpināt prasmīgi pārvaldīt un attīstīt uzticētās kapitālsabiedrības.

Mēs ceram, ka Valsts kontroles ieteikumi palīdzēs Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei mērķtiecīgi pilnveidot sabiedriskā pasūtījuma pārvaldību, sabiedrības vajadzību izziņāšanu un sadarbībā ar sabiedrisko mediju valdēm – turpināt veidot un stiprināt mūsdienīgām prasībām atbilstošus sabiedriskos medijus, kuri nav atkarīgi no politiķu lēmumiem par darbības nepārtrauktībai nepieciešamo līdzekļu iepriekš neparedzētas piešķiršanas.

Pateicamies Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekļiem un sekretariāta darbiniekiem, Latvijas Televīzijas un Latvijas Radio valdes locekļiem un darbiniekiem, Latvijas Raidorganizāciju asociācijai, Konkurences padomes, Pārresoru koordinācijas centra un Finanšu ministrijas Komercedarbības atbalsta kontroles departamenta darbiniekiem un revīzijas darbam piesaistītajam ekspertam par sadarbību revīzijas ietvaros, par revidentiem sniegto atbalstu un viedokļu apmaiņu.

Ar cieņu

departamenta direktore

Inese Kalvāne

Saturs

Kopsavilkums	5
Galvenie secinājumi	6
Būtiskākie ieteikumi.....	8
Ziņojuma struktūra	8
Revīzijas jomas raksturojums.....	10
Sabiedriskā pasūtījuma definīcija mediju jomā.....	10
Atbildīgās institūcijas	14
Sabiedriskā pasūtījumu regulējošā normatīvā bāze.....	18
Konstatējumi, secinājumi, ieteikumi	19
Radio vidēja termiņa darbības plānošana.....	19
Sabiedriskā pasūtījuma raidījumu vērtēšanas kārtība Radio.....	20
Radio darbība.....	21
Radio Finanšu analīze	22
Raidījumu izmaksas	29
Darba samaksa.....	31
Sadarbības, sponsorēšanas un reklāmas līgumi.....	34
Revidējamās vienības viedoklis	39
Revīzijas raksturojums, kritēriji un metodes.....	40
Termini un skaidrojumi	44
Atsauces.....	46

Kopsavilkums

Latvijā ilgstoši tiek diskutēts par reformu nepieciešamību sabiedriskā pasūtījuma mediju jomā, kuru īstenošanai nepieciešami ne tikai institucionāli pārkārtojumi, bet arī nozīmīgi papildu valsts budžeta resursi. Sabiedriskā pasūtījuma nodrošināšanai finansējums tiek piešķirts no valsts budžeta, 2017.gadā Latvijas Radio (Radio) tika piešķirti 7,4 milj. *euro* un Latvijas Televīzijai (LTV) – 14,5 milj. *euro* un saskaņā ar normatīvo aktu finansējums nedrīkst būt mazāks kā iepriekšējā gadā.

Kas ir sabiedriskais pasūtījums? Mediju jomā sabiedriskā pasūtījuma definēšana ir sarežģīts uzdevums, par to liecina arī citās valstīs pastāvošo definīciju dažādība. Tomēr ikdienā mums katram jēdziens - *sabiedriskais pasūtījums* - vistiešāk ir saprotams (redzams un dzirdams) kā saturs, ko saviem skatītājiem un klausītājiem piedāvā LTV un Radio, kā arī vairāki komerciālie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi. Sabiedriskā pasūtījuma kvalitāti nosaka gan Padomes prasme izziņāt sabiedrības vajadzības un vērtības, gan apzināt īstenotāja iespējas, gan sabalansēt to ar valsts budžetu.

Padome ir atbildīga par sabiedriskā pasūtījuma plānošanas procesu, kas ir būtiska sabiedriskā pasūtījuma realizācijas sastāvdaļa. Tam jānodrošina kvalitatīvs, sabiedrības interesēs un citos būtiskos elementos (piemēram, uzticamība, atbildība, finanšu efektivitāte) balstīts sabiedriskais pasūtījums un Valsts kontroles revidentu ieskatā sabiedriskā pasūtījuma plānošana būtu jāveic kā vienots darbību kopums, nevis LTV un Radio iepriekšējo gadu apjomā un kvalitātē īstenoto raidījumu tematikas un apjoma apstiprināšana.

Taču Latvijā sabiedriskā pasūtījuma mediju jomā plānošanu LTV un Radio faktiski veic katrs atsevišķi, balstoties uz to tehniskajām iespējām, šī brīža izpratni un arī ieradumiem. Savukārt, lai īstenotu valstiski svarīgus pasākumus, tie netiek iepilnināti sabiedriskā pasūtījuma plānā, bet tiek piešķirts papildu finansējums no citām institūcijām – LTV un Radio (2016. un 2017. gadā) 2 053 780 *euro* apmērā, piemēram, Latvijas valsts simtgades pasākumu atspoguļošanai, Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienā militārās parādes tiešraides nodrošināšanai, Baltā galdauta svētku atspoguļošanai.

Atsevišķi no LTV un Radio sabiedriskā pasūtījuma daļām, tiek plānotas arī komerciālajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem nododamās sabiedriskā pasūtījuma daļas. Līdz ar to katram sabiedriskā pasūtījuma izpildītājam (LTV, Radio, komerciālajam sabiedriskajam elektroniskajam plašsaziņas līdzekļiem) veidojas sava izpratne par sabiedrisko pasūtījumu, tajā iekļaujamo saturu, īstenošanas izmaksām, kvalitātes novērtējumu, sasniedzamajiem rezultātiem u.tml.

Lai nodrošinātu sabiedriskā pasūtījuma īstenošanu, ne mazāk svarīgi ir plānot un sabalansēt tā īstenošanai piešķirtā finansējuma izlietojumu, jo sabiedriskā pasūtījuma īstenošanas nodrošināšanai nepieciešama arī savlaicīgi īstenota ilgtermiņa ieguldījumu atjaunošana. Tomēr revīzijas ietvaros konstatēts, ka ne Radio, ne LTV vadība nav plānojusi un ieguldījusi finanšu resursus ilgtermiņa ieguldījumu atjaunošanā, paļaujoties uz papildu līdzekļu pieprasīšanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”.

Iepriekšminēto problēmu galvenie iemesli, kas ietekmē visas sistēmas kvalitāti, ir darbības plānošanas trūkumi dažādos posmos, kā arī uzraudzības un attīstības uzdevumu apvienojums vienā institūcijā – Padomē, kuras uzdevumi nav funkcionāli nodalīti. Šāda pieeja nav balstīta objektīvos pierādījumos un

labas pārvaldības principos un rada virkni darbības risku, jo plānošana nav lieka birokrātiska formalitāte, bet ir priekšnoteikums kvalitatīvas un vadītas mērķu sasniegšanas sistēmas izveidei.

Galvenie secinājumi

Pamatojoties uz revīzijā veikto izvērtējumu, Valsts kontrole secina, ka nepieciešami uzlabojumi sabiedriskā pasūtījuma plānošanā un izpildē, lai šis process būtu caurskatāms, vēl pilnīgāk nodrošinātu sabiedrības interešu īstenošanu un ekonomisku valsts budžeta līdzekļu izmantošanu.

Esošā sistēma, kas izveidota, lai nodrošinātu sabiedrisko pasūtījumu valsts un sabiedrības komunikācijas jomā, ir spējīga pārvarēt grūtības, lai tās darbība būtu mērķtiecīga un atbilstu sabiedrības interesēm, tomēr ir iespējams to būtiski uzlabot, lai panāktu vēl saprotamāku un efektīvāku sistēmas darbību.

Radio vidēja termiņa darbības plānošana

Padomei nav pietiekama redzējuma par Radio vidēja termiņa plānoto darbību, jo Radio joprojām nav apstiprināta vidēja termiņa darbības stratēģija.

Stratēģijas trūkums liedz Radio vadībai kvalitatīvi plānot un organizēt kapitālsabiedrības darbību vidējam termiņam un Padomei veikt atbilstošus uzraudzības pasākumus.

Sabiedriskā pasūtījuma raidījumu kvalitātes vērtēšana

Radio ir izstrādāta un apstiprināta raidījumu vērtēšanas kārtība, tomēr tās vadība nav nodrošinājusi skaidru, sistemātisku un mērķtiecīgu raidījumu satura kvalitātes izvērtējumu, tādejādi neveicinot iekšējā tiesību aktā¹ noteiktā mērķa – satura kvalitātes uzlabošana – sasniegšanu.

Radio darbība, t.sk. finanšu analīze

Padome nav nodrošinājusi kvalitatīvu kapitālsabiedrības pārvaldību, un Radio – pārdomātu kapitālsabiedrības ilgspējīgu attīstību, jo ilgstoši pieļāvusi nepietiekamu līdzekļu novirzīšanu ilgtermiņa ieguldījumu uzturēšanai un iegādei, paļaujoties uz papildu valsts finansējuma piešķiršanu ārkārtas situācijā gadījumā, kad tiek apdraudēta sabiedriskā pasūtījuma uzdevuma izpilde un Radio darbība.

Vērtējot Radio finanšu plūsmu laika periodā no 2011. līdz 2017.gadam, konstatēts, ka Radio vadība no valsts budžeta dotācijas programmu veidošanai un izplatīšanai un pašu ieņēmumiem nepietiekami plānoja un ieguldīja līdzekļus ilgtermiņa ieguldījumos (pamatlīdzekļos). 2017.gadā Radio neto apgrozījums bija 9 174 211 *euro*, savukārt pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegādei iztērēti tikai 181 380 *euro*, kas sastāda tikai 2% no kopējiem ieņēmumiem, nesasniedzot ilgtermiņa ieguldījumu nolietojuma zemāko likmi – 10%.

Neatjaunojam to, ko
nolietojam, un paļaujamies
uz valsts budžeta programmu
“Līdzekļi neparedzētiem
gadījumiem”.

Gadījumos, kad nedarbojas raidījumu veidošanas tehniskais aprīkojums un iekārtas un tiek konstatēts apdraudējums turpmākai Radio darbībai, problēmu risināšanai tiek prasīts papildu finansējums no budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”. Arī 2018.gadā no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” Radio piešķirts 175 000 *euro* finansējums, lai veiktu aparātu centrāles nomaiņu, kas Valsts kontroles revidentu vērtējumā ir iepriekš paredzami un plānoti izdevumi.

Valsts kontroles revidentu ieskatā Radio darbības nepārtrauktība var tikt apdraudēta jebkurā brīdī, MK atsakoties piešķirt papildus finansējumu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”.

Nepilnības raidījumu izmaksu atskaitēs

Valsts kontroles revidentu ieskatā Padomes izveidotā finansējuma izlietojuma uzraudzības sistēma ir pietiekama, lai atskaitītos par valsts budžeta finansējuma izlietojuma uzrādīšanu ekonomiskās klasifikācijas kodos, bet nav pietiekama, lai novērtētu, vai sabiedriskais pasūtījums tiek ekonomiski īstenots, jo sabiedriskā pasūtījuma izpildes atskaites nesniedz skaidru un pilnīgu informāciju par valsts budžeta resursu izlietojumu un raidījumu veidošanas izmaksām.

Radio līdz pat 2016.gadam atskaites par sabiedriskā pasūtījuma izpildi pielikumā Nr.1 ir sniedzis atkārtoti informāciju par plānotajām atlīdzības izmaksām, nevis faktiskajām izmaksām.

Darba samaksa

Radio nav nodrošinājis normatīvā akta² prasībām atbilstošu darba samaksas sistēmas ieviešanu, kas nodrošinātu vienlīdzīgu, taisnīgu darba samaksu nodarbinātajiem un valsts budžeta līdzekļu skaidru un pamatotu izlietojumu.

Radio darba organizācijas un darba laika uzskaites nepilnību rezultātā, Radio normālā darba laika ietvarā darbiniekiem, kuri saskaņā ar darba laika uzskaites tabulā norādīto ir kalendārā mēneša ietvaros strādājuši gan svētku dienās, gan strādājuši virsstundas, nav aprēķinātas un izmaksātas piemaksas par virsstundu darbu 2016.gadā 19 696 *euro* apmērā (revidentu aplēse) un par laika periodu no 01.01.2017. līdz 31.08.2017. – 17 754 *euro* apmērā (revidentu aplēse).

Valsts kontrole neguva pārliecību par piemaksu pie darba samaksas piešķiršanas pamatotību Radio, jo nav izveidota ikgadējā sabiedriskā pasūtījuma īstenošanai atbilstoša darba organizācija, kura piešķirto finanšu resursu ietvaros nodrošinātu Radio doto uzdevumu izpildi. Radio nav noteikti skaidri kritēriji, kas pamatotu piemaksas piešķiršanu un tās apmēra noteikšanu.

Sadarbības, sponsorēšanas un reklāmas līgumi

Radio nav nodrošinājis normatīvajā aktā³ noteikto prasību ievērošanu un nav nodrošinājis raidījuma finansējuma izlietojuma pārredzamību, jo sadarbības partnera finansējums daļēji izlietots līguma

Radio atlīdzību sistēma
nenodrošina vienlīdzīgu,
taisnīgu un pamatotu darba
samaksu

priekšmetā nenorādītu (citu) raidījumu veidošanai, t.sk. tādu raidījumu, kuri atbilstoši sabiedriskā pasūtījuma atskaitē norādītājam tiek finansēti tikai no valsts budžeta dotācijas.

Ilgstoši nenosakot sponsoru līgumu summu aprēķināšanas kārtību, kā arī īstenojot neskaidru reklāmas cenu atlaižu piešķiršanu, Radio nav veicis pietiekamas darbības šķērssubsidēšanas riska mazināšanai, lai novērstu risku par ētera laika pārdošanu (sponsorēšana, reklāmu raidīšana u.c.) par cenām, kuras nenosedz pakalpojumu pašizmaksu.

Revidentu ieskatā Radio sponsorēšanas līgumos iekļautās prasības – nosakot konkrētas raidījumu tēmas un līgumsodus – var radīt risku par raidījumu satura ietekmēšanu. Turklāt iekšējā kontroles sistēma nav nodrošinājusi līguma izpildes atbilstošu uzraudzību, kas var radīt negatīvu ietekmi uz Radio reputāciju. Saņemtā darījumu partneru finansējuma izlietojuma uzskaitē Valsts kontroles vērtējumā nesniedz pietiekamu Radio finanšu izlietojuma pārredzamību.

Būtiskākie ieteikumi

Pamatojoties uz likumības un lietderības revīzijas “Vai sabiedriskā pasūtījuma īstenošana ir lietderīga un atbilst sabiedrības interesēm?” secinājumiem, Radio ir sniegti ieteikumi, kurus ieviešot, tiks:

- ✓ izstrādāta vidēja termiņa darbības stratēģija, tādejādi sekmējot ilgtspējīgu un kvalitatīvu kapitālsabiedrības darbību un pārdomātu finanšu resursu plānošanu un izlietošanu;
- ✓ izstrādāta un ieviesta skaidra un plānveidīga raidījumu vērtēšanas kārtība un nodrošināta tās izpildi nodrošinot raidījumu satura kvalitātes uzlabošanu;
- ✓ izvērtēts ilgtermiņa ieguldījumu nolietojums un plānota to savlaicīga atjaunošana;
- ✓ nodrošināta patiesas un pilnīgas informācijas iekļaušana sabiedriskā pasūtījuma izpildes atskaitēs;
- ✓ pilnveidota darba samaksas sistēma, nodrošinot tās atbilstību normatīvā akta prasībām;
- ✓ nodrošināta finanšu izlietojuma pārredzamība un ievēroti EK paziņojumā par valsts atbalstu sabiedriskajai apraidei noteiktie principi.

Ziņojuma struktūra

Informācija ziņojumā izklāstīta šādā secībā:

- ✓ revidējamās jomas raksturojums;
- ✓ revīzijas konstatējumi, secinājumi un ieteikumi, sadalot tos trīs galvenajās nodaļās. Katras nodaļas ievadā ir sniegts Valsts kontroles viedoklis, izdarot būtiskākos secinājumus, tos tālāk pamatojot ar revīzijas konstatējumiem;
- ✓ revīzijas veikšanu raksturojošā informācija – revīzijas mērķis, apjoms, juridiskais pamatojums, atbildība u.c.

Ziņojuma pirmajā daļā sniegts revidējamās jomas un tās tiesiskā regulējuma raksturojums.

Ziņojuma otrajā daļā vērtēts, vai ir izstrādāta un apstiprināta Radio vidēja termiņa darbības stratēģija.

Trešajā nodaļā ir vērtēta sabiedriskā pasūtījuma raidījumu vērtēšanas kārtība Radio.

Savukārt ceturtajā nodaļā ir vērtēta Radio darbība, t.sk. veikta finanšu analīze, kā arī vērtēta Radio sabiedriskā pasūtījuma mediju jomā īstenošana.

Sadaļā “Revīzijas raksturojums, kritēriji un metodes” ietverta informācija par revīzijas veikšanas mērķi, juridisko pamatojumu, atbildību, apjomu, ierobežojumiem, kā arī norādīti vērtēšanas kritēriji.

Revīzijas jomas raksturojums

Sabiedriskā pasūtījuma definīcija mediju jomā

Sabiedriskā pasūtījuma jēdziens dažādās valstīs tiek dažādi skaidrots (definēts), un tā izpratne atkarīga no valsts sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbības īpatnībām un pastāvošās kārtības un tradīcijām sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu pārvaldībā un uzraudzībā.

Sabiedriskais pasūtījums EPL likumā definēts kā sabiedrībai paredzēts plašs un daudzveidīgs programmu kopums, kuru finansē un uzrauga sabiedrība⁴.

EPL likumā noteikta sabiedriskā pasūtījuma veidošana un uzraudzība, 24 uzdevumi par tā satura daudzveidību un kvalitāti, kā arī sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu pārvaldības principi, t.sk., paredzot sabiedriskā pasūtījuma daļas izpildes nodošanu arī komercmedijiem.

Sabiedriskā pasūtījuma definīcija EPL likumā ir ļoti vispārīga, savukārt tā uzdevumu saraksts – plašs un detalizēts (skatīt 1.tabulu):

1. tabula

Sabiedriskā pasūtījuma uzdevumi EPL likumā un masu komunikācijas teorijā

EPL likumā ⁵ noteiktie sabiedriskā pasūtījuma uzdevumi	Mediju pētnieka Denisa Makveila (<i>Denis McQuail</i>) formulētie sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu uzdevumi ⁶
---	---

- 1) veicināt *patriotisku attieksmi* pret neatkarīgās Latvijas valstiskumu, tās demokrātisko valsts iekārtu;
- 2) veicināt *cilvēktiesību un pamattiesību* īstenošanu;
- 3) sekmēt demokrātijas un ētikas principu nostiprināšanos, atspoguļojot sabiedrības *viedokļu daudzveidību*;
- 4) nodrošināt *objektīvu, neatkarīgu un tematiski līdzsvarotu ziņu*, analīzes un komentāru veidošanu par notikumiem Latvijā, Eiropas Savienībā un pasaulē;
- 5) *izglīt*ot iedzīvotājus un veicināt viņos pilsonisku izpratni par politikas, ekonomikas, kultūras, tiesību, vides, drošības un sociālajiem jautājumiem, nodrošinot to sistēmisku aptvērumu;
- 6) veicināt *sabiedrības integrāciju* un saliedētību uz latviešu valodas pamata;
- 7) nodrošināt latviešu valodas saglabāšanu, attīstību un lietošanu, tās kā valsts valodas funkcionēšanu pilnā apjomā, it sevišķi veicinot latviešu valodas kā visu Latvijas iedzīvotāju

- 1) *vispārējā pieejamība* sabiedrībai, nodrošinot gan saturu, gan tā izplatīšanas un uztveršanas universālumu;
- 2) *satura daudzveidīgums* – dažādu sabiedrības interešu, vajadzību, viedokļu un vērtību atspoguļojums;
- 3) *dažādu minoritāšu interešu* apkalpošana (etniskās, valodas, ienākumu, politisko uzskatu, interešu, demogrāfisko un citu faktoru veidotās minoritātes – aut. piez.);
- 4) pienākums *saglabāt un attīstīt nacionālo kultūru un identitāti* (ieskaitot valodu);
- 5) sabiedrisko mediju uzdevumi un vieta konkrētā politiskā sistēmā, ko atšifrē to *uzraudzības un finansēšanas principi*;
- 6) *augsti satura profesionālās kvalitātes standarti*, kas nodrošina sabalansētu pretēju viedokļu un konfliktu risināšanu, izturoties godīgi un taisnīgi pret visām konfliktā iesaistītām pusēm un pret auditorijām, kuru situāciju var ietekmēt konflikta pastāvēšana un risinājums;
- 7) *visaugstākās kvalitātes princips*, kas tiek

- kopējās saziņas valodas lietošanu;
- 7¹⁾ nodrošināt latgaliešu rakstu valodas kā vēsturiska latviešu valodas paveida un lībiešu valodas kā pirmiedzīvotāju valodas saglabāšanu, aizsardzību, attīstību un lietošanu;
- 8) nodrošināt latviešu kultūras attīstību, it sevišķi veicinot oriģinālrmaidījumu veidošanu latviešu valodā;
- 9) veicināt cieņu pret latviešu valodu, popularizēt Latvijas vēsturi un kultūras vērtības;
- 10) sekmēt nacionālās identitātes apzināšanos Latvijas, Eiropas un globālajā telpā, kā arī reģionālās un lokālās identitātes izpausmes un attīstību Latvijā;
- 11) saskaņā ar normatīvajiem aktiem pastāvīgi nodrošināt politiskajām partijām un politisko partiju apvienībām iespēju izteikt savu viedokli, kā arī iespēju veikt aģitāciju un sniegt informāciju pirms vēlēšanām un tautas nobalsošanas;
- 12) novērtēt, saglabāt un izplatīt nacionālo un Eiropas kultūras mantojumu;
- 13) ar dokumentāriem un mākslinieciskiem līdzekļiem veicināt Latvijas vēstures un mūsdienu procesu izpratni un veidot priekšstatu par nākotnes attīstības iespējām;
- 14) nodrošināt bērnu un jaunatnes auditorijai atbilstošas informācijas, izglītības, kultūras un izklaides resursus;
- 15) veidot vidi brīvām un viedokļu ziņā daudzveidīgām diskusijām par sabiedrībai būtiskiem jautājumiem;
- 16) attīstīt mūsdienīgus un daudzveidīgus žanrus un formātus;
- 17) veicināt dažādu sabiedrības grupu pārstāvju līdzdalību programmu un raidījumu satura veidošanā;
- 18) paredzēt raidījumus mazākumgrupām un cilvēkiem ar īpašām vajadzībām;
- 19) paredzēt atsevišķu raidījumu pieejamību cilvēkiem ar redzes un dzirdes traucējumiem;
- 20) nodrošināt plašai auditorijai būtisku notikumu (politisku, sociālu, kultūras, sporta u.c.) *tiešu atspoguļojumu*;
- 21) iekļaut programmu un raidījumu saturā *reģionālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu sagatavoto* informāciju, kas atbilst attiecīgā sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa mērķiem un uzdevumiem;
- 22) nodrošināt *atbildīgu un ilgtspējīgu žurnālistiku*, kas garantē informācijas izpēti un analīzes kvalitāti un veicina profesionālo cilvēkresursu attīstību;
- 23) veikt ierakstus, lai nodrošinātu *kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu*;
- 24) paredzēt ekumēnisku *dievkalpojumu*

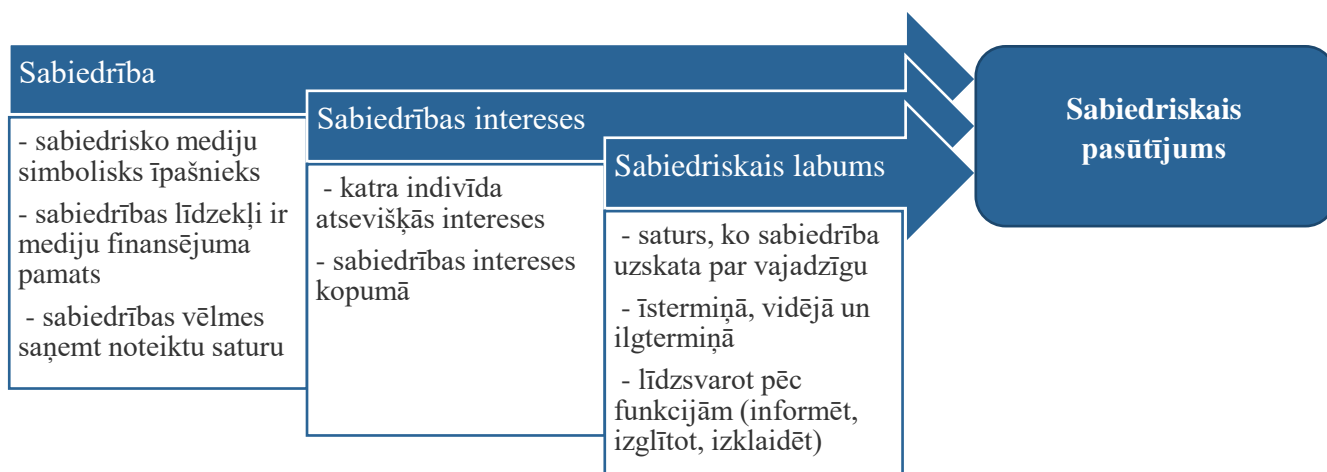
- attiecināts uz visām sabiedriskā medija izpausmēm (ieskaitot vadību, finanses, darbības efektivitāti, inovācijas, tehnisko realizāciju);
- 8) *sabiedrības intereses ir būtiskākas par finanšu rezultātiem.*

atspoguļojumu.

Saskaņā ar eksperta pausto viedokli *sabiedriskā pasūtījuma definīcijas parasti tiek veidotas pēc divām pieejām: pirmkārt, vispārīgs darbības apraksts vai, otrkārt, galveno mērķu ilustrācija. Tāpēc pamatota ir prakse vispārīgi noteikt sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu uzdevumus, to darbības pamatnosacījumus paredzot normatīvajos aktos, bet darbības detalizāciju aprakstot uzņēmumu darbības iekšējos dokumentos.*

Sabiedriskā pasūtījuma būtības pilnīgai izpratnei nozīmīgi ir arī citi jēdzieni, kas raksturo sabiedrisko pasūtījumu.

Būtiskākie no tiem ir apkopoti 1. attēlā.

1.att., Citi sabiedrisko pasūtījumu raksturojoši jēdzieni⁷

Eksperta vērtējumā no *sabiedrības interešu izpratnes, jēdziens sabiedriskais labums ir viens no svarīgākajiem aspektiem, lai izprastu sabiedriskā pasūtījuma būtību – tā veidošanā ir jāabalansē medija pienākumi pildīt sabiedriskā pasūtījuma uzdevumu un brīvību un atbildību radīt saturu, ko sabiedrība uzskata par vajadzīgu.*

Sabiedriskā labuma vērtēšanā tiek izmantoti sabiedriskā labuma testi, kuru struktūru veido viens vai vairāki datu līmeņi:

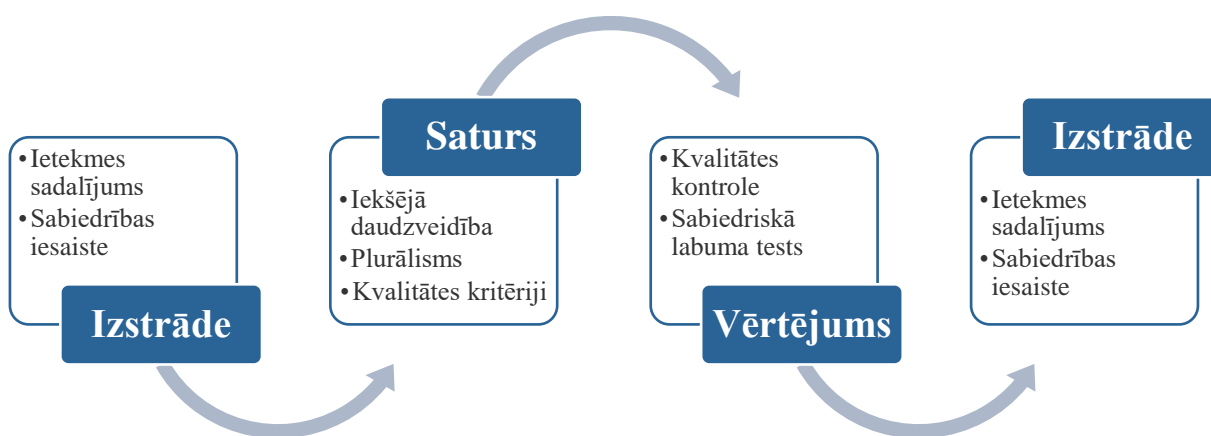
- 1) Sabiedrības attieksmi vērtējoši testi – ar to palīdzību tiek vērtēta auditorijas attieksme pret sabiedriskajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, kā arī ilgākā laikā vērtētas attieksmes

izmaiņas; šajā gadījumā dati tiek ievākti ar reprezentatīvu nacionālu sabiedriskās domas aptauju palīdzību;

- 2) Kompleksi testi – tie apvieno sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu satura, finanšu menedžmenta un sabiedrības attieksmes analīzi. Testi ietver arī satura struktūras, satura profesionālās kvalitātes un finanšu vadības analīzi.

Sabiedriskā pasūtījuma izpratne un definēšana ir komplicēta, bet tā ir būtiska sabiedriskā pasūtījuma efektīvai plānošanai, organizēšanai un izpildei, lai izveidotās sistēmas būtu pietiekamas, darbotos mērķtiecīgi un būtu izvērtējama to darbības efektivitāte, ekonomiskums un produktivitāte atbilstošu lēmumu pieņemšanai sabiedrības interesēs.

Sabiedriskā pasūtījuma veidošanas modeli skatīt 2.attēlā.

2.att., Sabiedriskā pasūtījuma veidošanas modelis

EPL nosaka, ka sabiedriskā pasūtījuma plānošanai Padome izstrādā un apstiprina sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmu gada plānus⁸. Taču likumā nav noteikts šī plāna saturs. Tāpēc sabiedriskais pasūtījums Latvijā faktiski tiek izveidots kā televīzijas vai radio programmu plāns.

Kaut arī šim plānam ir saikne ar Padomes izstrādātajiem attīstības plānošanas dokumentiem un sabiedriskā pasūtījuma vadlīnijām, tomēr plānu pamatā veido raidījumu programmu saraksts, kas sagrupēts pēc redakcijām, tēmām un kanāliem, un tāpēc ir apšaubāms, ka šāda darbības plānošana ir pierādījumos balstīta un kvalitatīva sabiedriskā pasūtījuma plānošanai un vadībai.

Sabiedriskā pasūtījuma definēšana ir svarīga ne tikai lai nodrošinātu sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu finansēšanas leģimitāti, nošķirtu mediju un izpildvaras kompetences un autonomiju, bet arī lai mazinātu selektīvu priekšrocību piešķiršanas risku raidorganizācijām, kas var radīt konkurences traucējumus⁹. Atbilstoši EK regulējumam sabiedriskā pasūtījuma uzdevuma noteikumiem jābūt pietiekami precīziem, lai to izpildi var kontrolēt, ir nepieciešama skaidra sabiedriskā pakalpojuma uzdevuma definīcija, skaidra sabiedriskā pasūtījuma darbības un tās uzskaites nodalīšana (gan plānojot izdevumus, gan uzkrājot informāciju par veiktajiem izdevumiem) no citas pakalpojuma sniedzēja komercdarbības¹⁰.

Atbildīgās institūcijas

Sabiedriskā pasūtījuma plānošanā un īstenošanā piedalās Padome, sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, citi konkursa kārtībā izvēlēti elektroniskie plašsaziņas līdzekļi (komercmediji) un SKP.

Padome ir neatkarīga pilntiesīga autonoma institūcija, kas atbilstoši savai kompetencei pārstāv sabiedrības intereses EPL jomā, kā arī uzrauga, lai to darbībā tiktu ievērota LR Satversme¹¹.

Padomes pamatfunkcija ir darboties kā neatkarīgai audiovizuālo mediju pakalpojumu regulatora iestādei, balstoties uz EPL likumu un ES Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvu ES kopējās audiovizuālo mediju politikas ietvaros, kā arī uz pašas Padomes pieņemto Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālo stratēģiju 2012.–2018.gadam, kam atbilstoši likumam ir ārējā normatīvā akta spēks¹².

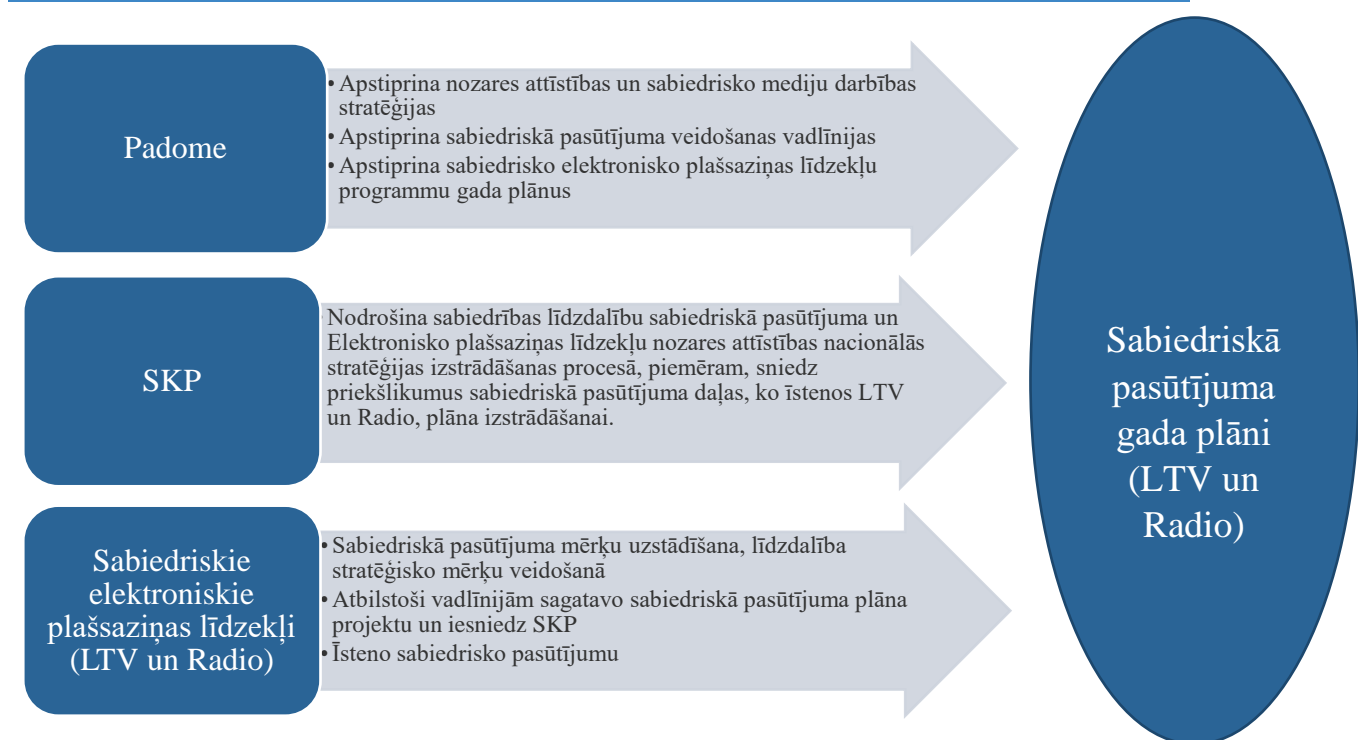
Sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi ir valsts kapitālsabiedrības, kas izveidotas un darbojas saskaņā ar EPL likumu, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu, Komerclikumu un citiem normatīvajiem aktiem, kā arī statūtiem, kurus apstiprina Padome¹³.

Sabiedriskā konsultatīvā padome ir Padomes izveidota padomdevēja institūcija, kuras lēmumiem ir ieteikuma raksturs. Tās uzdevums ir nodrošināt sabiedrības iesaisti sabiedriskā pasūtījuma izstrādāšanas procesā¹⁴.

Padome, konsultējoties ar sabiedriskajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem un SKP, izstrādā attiecīgā gada sabiedriskā pasūtījuma uzdevumus, un šīs izstrādes ietvaros sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi izstrādā tēmu sadalījumu un proporcionālo sadalījumu programmā un sagatavo savu priekšlikumu par programmu apjomu pa žanriem, raidstundām atbilstoši likumā noteiktajiem uzdevumiem, atbilstoši attiecīgā gada sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem, kā arī aktualitātēm un sabiedrības vajadzībām¹⁵.

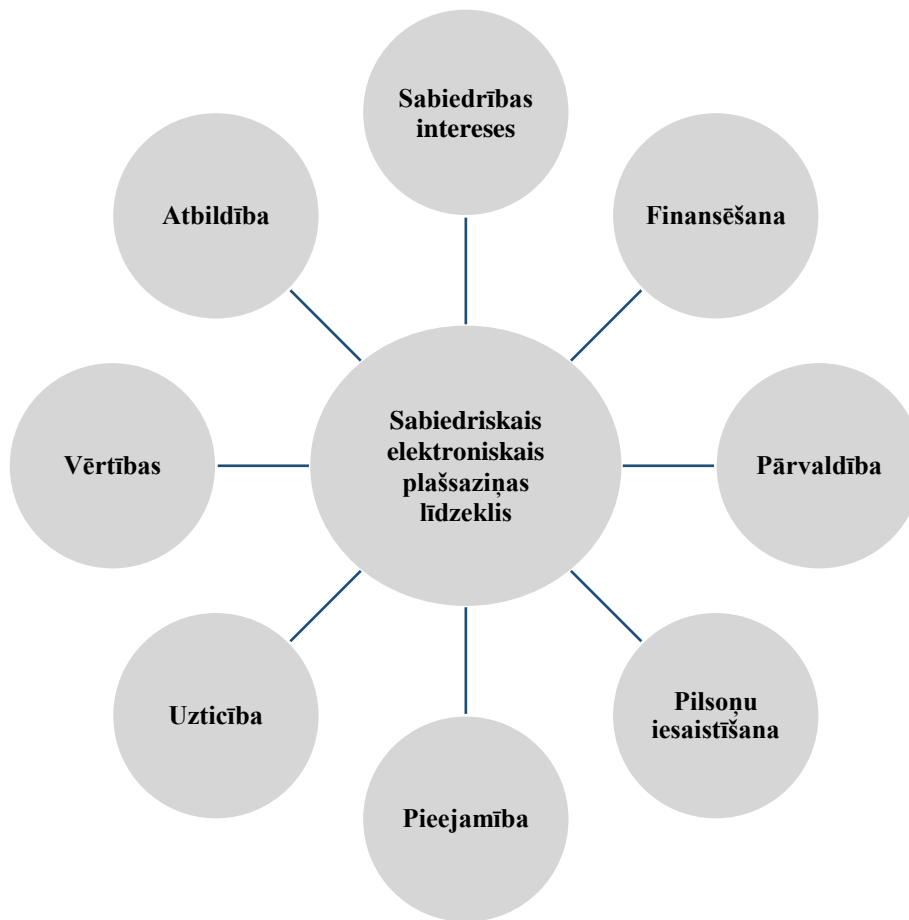
Sabiedriskā pasūtījuma gada plāna izveidošanā un stratēģiskā plānošanas procesā ir iesaistīta Padome, SKP un sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi – LTV un Radio (skatīt 3. attēlu).

Sabiedriskā pasūtījuma gada plānus LTV un Radio veido katrs atsevišķi, un tie ir savstarpēji nesaistīti. Padome tos apstiprina. Vienots sabiedriskā pasūtījuma gada plāns netiek veidots.

3.att., Sabiedriskā pasūtījuma plāna tapšanā iesaistītās institūcijas¹⁶

Eksperta norādītos galvenos sabiedrisko elektroniskos plašsaziņas līdzekļus raksturojošos pīlārus skatīt 4.attēlā.

4.att., Galvenie sabiedriskos elektroniskos plašsaziņas līdzekļus raksturojošie pīlāri¹⁷

Sabiedrisko pasūtījumu pilda sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi. Atsevišķu raidījumu vai programmu veidošanu atbilstoši EPL nozares attīstības nacionālajai stratēģijai Padome var konkursa kārtībā nodot citiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, ja kopējā izmaksu summa šiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem EPL sabiedriskā pasūtījuma izpildei attiecīgajā kalendārajā gadā nepārsniedz 15% no sabiedriskā pasūtījuma īstenošanai piešķirtajiem līdzekļiem¹⁸.

Sabiedriskā pasūtījuma īstenošanas un nozares vadības izdevumus skatīt 2.tabulā.

2.tabula

Budžeta programmu izdevumi un to īpatsvars kopējos Padomes izdevumos

Programma, kods	2016.gads	2017.gads	Īpatsvars, (%)
	Izdevumi, euro	Izdevumi, euro	
1	2	3	4=3/Σ3*100
01.00.00 "Nozares vadība"	615 218	601 947	2
02.00.00 "Latvijas Radio programmu veidošana un izplatīšana"	7 250 872	7 970 847	31
03.01.00 "Latvijas Televīzijas programmu veidošana un izplatīšana"	13 343 879	15 059 405	57
03.03.00 "Reģionālās televīzijas"	386 403	programma slēgta	
04.00.00 "Komerčiālās televīzijas un radio"	-	1 789 215	7
99.00.00 "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"	35 000	836 035	3
Kopā:	21 631 372	26 257 449	100

Atbilstoši likumā „Par valsts budžetu 2017.gadam” noteiktajam, Padomes atbildībā ir šādu budžeta programmu īstenošana (skatīt 2.tabulu):

- ✓ "Nozares vadība" izpildi nodrošina Padome, savu funkciju veikšanai;
- ✓ 02.00.00 "Latvijas Radio programmu veidošana un izplatīšana" – **Padome dotācijas veidā piešķir finansējumu Radio sabiedriskā pasūtījuma īstenošanai;**
- ✓ 03.00.00 „Televīzija” apakšprogrammas 03.01.00 "Latvijas Televīzijas programmu veidošana un izplatīšana" – **Padome dotācijas veidā piešķir finansējumu Televīzijai sabiedriskā pasūtījuma īstenošanai;**
- ✓ 04.00.00 „Komerčiālās televīzijas un radio” – **Padome konkursa kārtībā piešķir finansējumu (dotāciju) komersantiem sabiedriskā pasūtījuma īstenošanai;**
- ✓ 99.00.00 "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem", lai nodrošinātu Padomei atlaišanas pabalstu izmaksu, un Televīzijai, lai izpildītu Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas spriedumu un garantētās elektroenerģijas barošanas avotu (UPS) iekārtu iegādei un uzstādīšanai.

Sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi savai darbības finansēšanai izmanto ne tikai iepriekš minēto valsts budžeta dotāciju (finansējums sabiedriskam pasūtījumam), bet arī finansējumu no citām institūcijām, pašu ieņēmumus sadarbības līgumu, sponsorēšanas un reklāmas līgumu ietvaros, kā arī dažādos projektu konkursos iegūtu finansējumu. Detalizētāka informācija par sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu finansēšanu sniegta tālāk ziņojumā.

Sabiedriskā pasūtījumu regulējošā normatīvā bāze

Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares regulējumu nosaka gan nacionālie, gan ES tiesību akti (skatīt 3.tabulu).

3. tabula

Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares regulējums

Tiesību akts	Regulētie jautājumi
<i>Nacionālie normatīvie akti</i>	
Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likums	Latvijas jurisdikcijā esošo elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbības kārtību un noteikumus, kā arī citu tiesību subjektu darbību šajā likumā paredzētajos gadījumos
Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums	Veicina publiskai personai piederošu kapitāla daļu un publiskas personas kapitālsabiedrību efektīvu pārvaldību, publiskas personas kapitālsabiedrību racionālu un ekonomiski pamatotu resursu izmantošanu, labas korporatīvās pārvaldības principu ievērošanu, kā arī nodrošina publiskas personas līdzdalības nosacījumu ievērošanu
MK 28.12.2010. noteikumi Nr.1238 "Noteikumi par valsts nodevu par apraides atļaujas izsniegšanu, retranslācijas atļaujas izsniegšanu un tāda pakalpojumu sniedzēja reģistrāciju, kas sniedz elektronisko plašsaziņas līdzekļu pakalpojumus pēc pieprasījuma" (spēkā līdz 15.01.2018.) no 16.01.2018. spēkā MK 09.01.2018. noteikumi Nr. 24 "Noteikumi par valsts nodevu apraides atļaujas izsniegšanai un pamatnosacījumu pārskatīšanai, retranslācijas atļaujas izsniegšanai un pārreģistrācijai, kā arī apraides tiesību īstenošanas uzraudzībai"	Noteikumi nosaka valsts nodevas apmēru par apraides atļaujas izsniegšanu, retranslācijas atļaujas izsniegšanu un tāda pakalpojumu sniedzēja reģistrāciju, kas sniedz elektronisko plašsaziņas līdzekļu pakalpojumus pēc pieprasījuma, kā arī maksāšanas kārtību un atvieglojumus
Likums "Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem"	Likums attiecas uz sabiedriskajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, nosakot masu informācijas līdzekļu darbības organizēšanu un žurnālista tiesības un pienākumus, ciktāl to neregulē Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likums
Komerclikums	Regulē sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu komercdarbības jautājumus, kurus neregulē Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums
Komerccarbības atbalsta kontroles likums	Nosaka finanšu uzskaites prasības valsts un pašvaldību institūcijām, piešķirot finansiālo atbalstu komercsabiedrībām
Reklāmas likums	Likums reglamentē reklāmas izgatavošanu un izplatīšanu, valsts politiku un uzraudzība reklāmas jomā
Autortiesību likums	Likums reglamentē, ka autortiesību objekts neatkarīgi no tā izpausmes formas un veida ir arī audiovizuālie darbi, regulē autortiesību praksi arī attiecībā uz sabiedriskajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem
<i>ES tiesību akti</i>	
Eiropas Komisijas paziņojums par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu sabiedriskajai apraidei	Nosaka sabiedriskās apraides nozīmi, sabiedrisko raidorganizāciju valsts finansējuma valsts atbalsta būtību, sabiedrisko pakalpojumu uzdevuma definīciju,

	sabiedriskās apraides finansējuma izvēli, valsts atbalsta novērtēšanas pārredzamības prasības, finanšu kontroles mehānismi u.c.
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/13/ES (2010. gada 10. marts)	Koordinē dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētos noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva)

Konstatējumi, secinājumi, ieteikumi

Radio vidēja termiņa darbības plānošana

Padomei nav pietiekama redzējuma par Radio vidēja termiņa plānoto darbību, jo Radio joprojām nav apstiprināta vidēja termiņa darbības stratēģija.

Stratēģijas trūkums liedz Radio vadībai kvalitatīvi plānot un organizēt kapitālsabiedrības darbību vidējam termiņam un Padomei veikt atbilstošus uzraudzības pasākumus.

Normatīvais akts¹⁹ nosaka, ka publiskas personas kapitālsabiedrība izstrādā vidēja termiņa darbības stratēģiju, kas ir kapitālsabiedrības darbības plānošanas dokuments vismaz triju gadu periodam un uz kura pamata tiek plānota kapitālsabiedrības darbība, dividendēs izmaksājamā peļņas daļa un kapitālsabiedrības budžets.

Atbilstoši normatīvajā aktā noteiktajam²⁰, kapitālsabiedrībām vidēja termiņa darbības stratēģija bija jāizstrādā līdz 2016.gada 30.martam. Taču Padome skaidroja Radio vidēja termiņa darbības stratēģijas apstiprināšanas atlikšanu ar *izmaiņām valdes sastāvā un līdz ar to tās pārskatīšanas nepieciešamību*²¹.

Tomēr Padomes publiskotajā darbības pārskatā par 2017.gadu²² Padome sniedz sabiedrībai maldinošu informāciju, norādot, ka abu kapitālsabiedrību vidēja termiņa darbības stratēģijas ir apstiprinātas – *apstiprina LTV un LR stratēģijas līdz 2019.gadam*.

Ieteikums

Radio izstrādāt vidēja termiņa darbības stratēģiju atbilstoši normatīvo aktu prasībām, tādejādi sekmējot ilgtspējīgu un kvalitatīvu kapitālsabiedrības darbību un pārdomātu finanšu resursu plānošanu un izlietošanu.

Sabiedriskā pasūtījuma raidījumu vērtēšanas kārtība Radio

Lai gan Radio ir izstrādāta un apstiprināta raidījumu vērtēšanas kārtība, tomēr Radio vadība nav nodrošinājusi skaidru, sistemātisku un mērķtiecīgu raidījumu satura kvalitātes izvērtējumu, tādējādi neveicinot iekšējā tiesību aktā²³ noteiktā mērķa – satura kvalitātes uzlabošana – sasniegšanu.

Saskaņā ar Radio iekšējā tiesību aktā²⁴ noteikto tā kā klausītājiem tiek piedāvāta arvien lielāka gan vietējo, gan arī starptautisko radio izvēle, Radio arvien vairāk vērtības jāpievērš satura kvalitātes izvērtējumam un žurnālistikas darba profesionalitātes jautājumiem, jo tie arī, galvenokārt nosaka paša medija kvalitāti un konkurētspēju. Radio raidījumu vērtēšanai pieaicina neatkarīgu ekspertu, tādējādi nodrošinot profesionālu un neatkarīgu vērtējumu, saņemot ieteikumus satura kvalitātes pilnveidošanai.

Iekšējais tiesību akts²⁵ nosaka, ka:

- ✓ katra struktūrvienība izstrādā savu raidījumu/interneta satura vērtēšanas grafiku, par kuru atbild struktūrvienības vadītājs. Vērtēšanas apspriedes notiek regulāri, piedaloties vismaz 2 neatkarīgiem ekspertiem. Tās sasauc un vada struktūrvienības vadītājs vai viņa pilnvarota persona. Vērtēšanas sēdē piedalās struktūrvienības vadītājs, raidījuma producents un žurnālists (raidījuma/interneta satura vadītājs);
- ✓ izmantojot piedāvātās vērtēšanas anketas, veicot analīzi, lielākā vērtība jāpievērš sadaļai “ieteikumi”, jo žurnālists tos var izmantot turpmākajā darbā savu raidījumu/interneta satura kvalitātes paaugstināšanā un žurnālistikas darba pilnveidošanā.

Raidījumu vērtēšanai Radio 2016. un 2017.gadā ir noslēdzis līgumus ar neatkarīgiem ekspertiem.

Revidenti neguva pārliecību par Radio iekšējā tiesību aktā²⁶ noteiktās raidījumu vērtēšanas sistēmas efektivitāti, jo:

- ✓ struktūrvienību vadītāji faktiski nesagatavo raidījumu vērtēšanas grafikus;
- ✓ vērtējot raidījumus, ne vienmēr tiek aizpildītas vērtēšanas anketas;
- ✓ nav skaidri noteikts, kā tiek gūta pārliecība par vērtēšanas rezultātā eksperta sniegto ieteikumu ieviešanu – raidījuma pilnveidi;
- ✓ Radio neveic vispārēju raidījumu vērtēšanas rezultātā eksperta konstatēto nepilnību analīzi, tādējādi nosakot iespējamās nepieciešamos kvalifikācijas kursus.

Iekšējā tiesību aktā²⁷ nav noteikta raidījumu vērtēšanas regularitāte, līdz ar to revīzijā konstatēts, ka, piemēram, raidījums “Doma laukums” 2016. un 2017.gadā nav vērtēts, taču raidījums “Kā labāk dzīvot” ticis vērtēts gan 2016.gadā, gan 2017.gadā.

Ieteikums

Lai nodrošinātu raidījumu satura kvalitātes uzlabošanu, Radio izstrādāt un ieviest skaidru un plānveidīgu raidījumu vērtēšanas kārtību un nodrošināt tās izpildi.

Radio darbība

Padome nav nodrošinājusi efektīvu kapitālsabiedrības pārvaldību, un Radio vadība – pārdomātu kapitālsabiedrības ilgspējīgu attīstību, jo ilgstoši ir pieļauta nepietiekamu līdzekļu novirzīšana ilgtermiņa ieguldījumu uzturēšanai un iegādei, paļaujoties uz papildu valsts finansējuma piešķiršanu ārkārtas situāciju gadījumā, kad tiek apdraudēta sabiedriskā pasūtījuma uzdevuma izpilde un Radio darbība.

Vērtējot Radio finanšu plūsmu par laika periodu no 2011. līdz 2017.gadam, konstatēts, ka Radio vadība no valsts budžeta dotācijas programmu veidošanai un izplatīšanai un pašu ieņēmumiem nepietiekami plānojusi un ieguldījusi līdzekļus ilgtermiņa ieguldījumos (pamatlīdzekļos). 2017.gadā Radio neto apgrozījums bija 9 174 211 *euro*, savukārt pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegādei iztērēti tikai 181 380 *euro*, kas sastāda tikai 2% no kopējiem ieņēmumiem, nesasniedzot ilgtermiņa ieguldījumu nolietojuma zemāko likmi – 10%.

Gadījumos, kad nedarbojas raidījumu veidošanas tehniskais aprīkojums un iekārtas un tiek konstatēts apdraudējums turpmākai Radio darbībai, problēmu risināšanai tiek prasīts papildu finansējums no budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”. Arī 2018.gadā no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” Radio piešķirts 175 000 *euro* finansējums, lai veiktu aparātu centrāles nomaiņu, kas Valsts kontroles revidentu vērtējumā ir iepriekš paredzami un plānojami izdevumi.

Valsts kontroles revidentu ieskatā Radio darbības nepārtrauktība var tikt apdraudēta jebkurā brīdī, MK atsakoties piešķirt papildus finansējumu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”.

Radio	Pamatkapitāls 824 685 <i>euro</i>	
	Valsts līdzdalības apmērs 100%	
	2016	2017
Pārskata gada zaudējumi	(120 422)	(138 447)
Neto apgrozījums	8 592 626	9 174 211
Vidējais nodarbināto personu	279	278

skaitis

Padomes uzdevumi Radio valdei

Pamatojoties uz EPL likuma 62.panta sesto daļu, Padome 06.07.2017. noteica Radio 2017./2018.gada valdes mērķus un uzdevumus. 25.01.2018. tie tika apstiprināti ar Padomes lēmumu. No izvirzītajiem 22 valdes uzdevumiem, noteikti arī trīs finanšu uzdevumi:

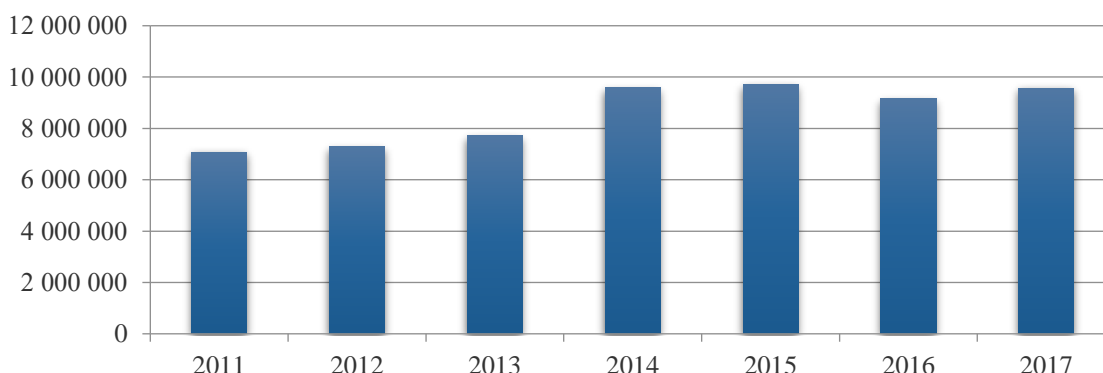
- ✓ pabeigt Radio multimediju studijas izbūvi un uzsākt tās darbību;
- ✓ formulēt uzdevumus Radio struktūrvienībām pašu ieņēmumu efektīvai apguvei;
- ✓ izstrādāt un ieviest vienotu sadarbības un apmaksas modeli neatkarīgajiem producentiem un ārštata autoriem, izstrādāt neatkarīgo producentu piesaistīšanas nolikumu.

Padomes priekšsēdētāja norādīja, ka 2018.gadā plāno lūgt aptuveni 175 000 *euro* no valsts budžeta līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem²⁸, lai segtu izdevumus, kas Radio ir nepieciešami radio ētera nodrošināšanas aparātu centrāles nomaiņai, bet 60 000 *euro* – drošības sistēmas izveidošanai, taču saskaņā ar MK rīkojumu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”²⁹ Radio piešķirts 175 000 *euro* finansējums, lai veiktu aparātu centrāles nomaiņu, kas Valsts kontroles revidentu vērtējumā ir iepriekš paredzami un plānojami izdevumi.

Vēršam uzmanību, ka finansējuma piešķiršanas no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” mērķis ir piešķirt līdzekļus valstiski īpaši nozīmīgiem pasākumiem, katastrofu un dabas stihiju sekas novēršanai un to radīto zaudējumu kompensēšanai un citiem neparedzētiem gadījumiem, nevis savlaicīgi neplānotai ilgtermiņa ieguldījumu atjaunošanai.

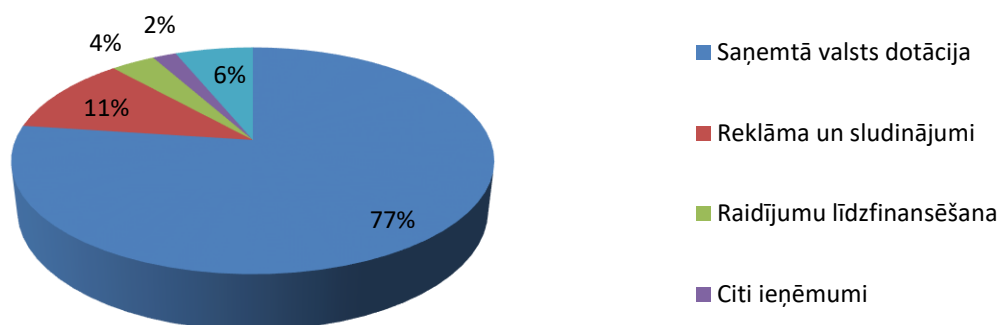
Radio Finanšu analīze³⁰

2016.gadā Radio kopējie ieņēmumi bija 9 160 460 *euro*, no kuriem lielāko daļu veido saņemtās valsts dotācijas 7 035 460 *euro* jeb 77% apmērā (skatīt 5.attēlu).

5.att., Radio ieņēmumi, *euro*

Reklāmas un sludinājumu ieņēmumi 1 024 543 *euro* apmērā veido 11% no kopējiem ieņēmumiem. 2016.gadā 6% no radio ieņēmumiem veido pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi 567 834 *euro* apmērā, raidījumu līdzfinansēšana – 4% jeb 322 681 *euro* un citi ieņēmumi – 2% jeb 173 266 *euro* apmērā (skatīt 6.attēlu).

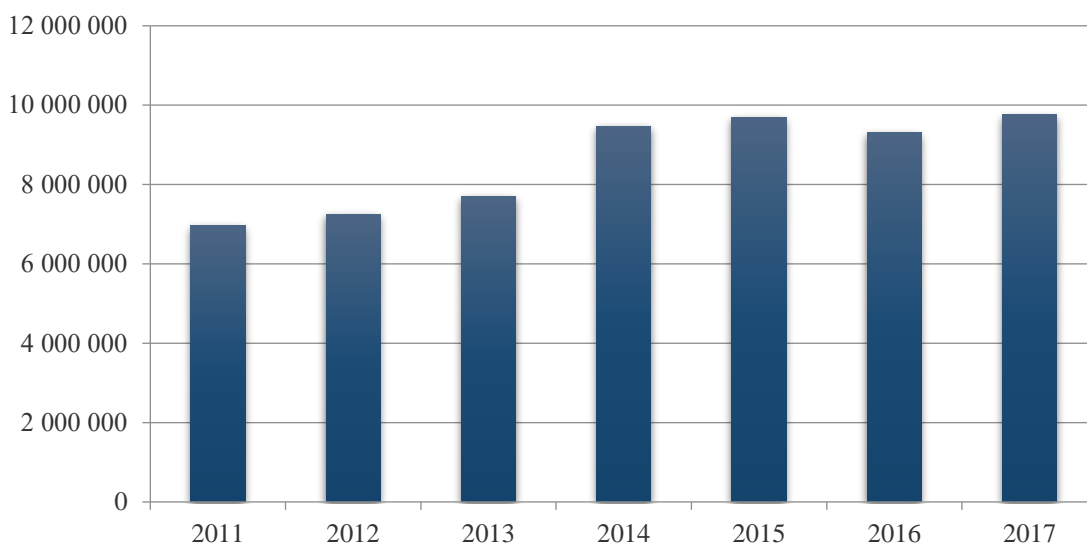

6. att., Radio 2016.gada kopējie ieņēmumi, *euro*

Radio ieņēmumi ar 2017.gadu sāk pieaug, 2017.gadā palielinoties par 405 247 *euro* vairāk nekā 2016.gadā.

Lielāko ieņēmumu palielinājumu salīdzinājumā ar 2016.gada ieņēmumiem veido saņemtās valsts dotācijas (par 781 353 *euro* vairāk), ieņēmumi par biroja telpu, studiju un tehnikas īri, komercierakstiem un translāciju (par 29 242 *euro*). Būtisks samazinājums salīdzinājumā ar 2016.gadu ir tādās ieņēmumu grupās kā raidījumu līdzfinansēšana (par 74 784 *euro* mazāk) un citi ieņēmumi (par 147 476 *euro* mazāk).

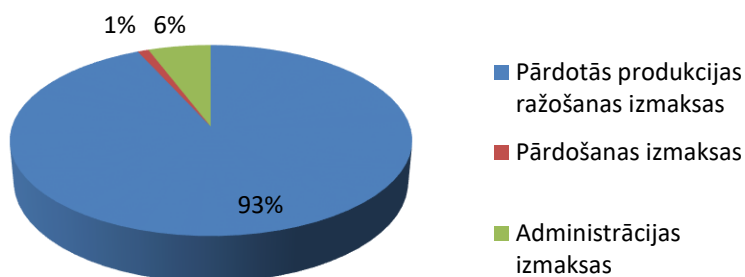
Radio kopējie izdevumi laika posmā no 2011.gada līdz 2015.gadam pieaug, bet pēc tam līdz 2017.gadam būtiski nemainās, izņemot 2016.gada izdevumus (skatīt 7.attēlu).

7. att., Radio kopējie izdevumi laika posmā no 2011.gada līdz 2017.gadam, euro

2016. gadā Radio izdevumi ir par 397 363 euro mazāki nekā 2015.gadā. Lielāko izdevumu samazinājumu 2016.gadā veido: par 244 375 euro mazākas personāla izmaksas, par 47 211 euro mazāks neizskaitāmais PVN, par 5 320 euro mazāki programmu izplatīšanas izdevumi, kā arī par 39 925 euro mazākas pārējās izmaksas. Vienlaicīgi 2016.gadā par 46 352 euro palielinājušās administratīvā personāla izmaksas, dalības maksas par 6485 euro, sakaru izdevumi par 2456 euro, biroja izdevumi par 457 euro.

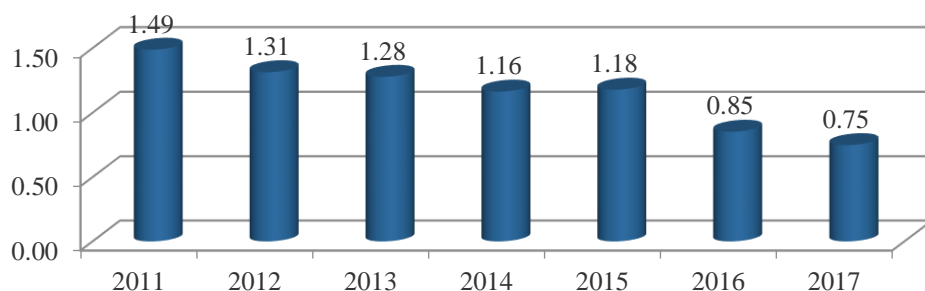
Radio 2016.gadā kopējās izmaksas ir 9 298 825 euro, no kurām lielāko izdevumus daļu – 93% – veido pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas 8 657 614 euro apmērā. Administrācijas izmaksas 539 623 euro veido 6% no Radio 2016.gada izdevumiem. Pārdošanas izmaksas 95 028 euro apmērā un pārējās saimnieciskās darbības izmaksas 6 560 euro apmērā veido 1% no kopējiem izdevumiem (skatīt 8.attēlu).

8. att., Radio kopējās izmaksas 2016.gadā, euro

2017.gadā Radio izdevumi palielinājušies par 462 710 *euro* vairāk nekā 2016.gadā. Lielāko izdevumu palielinājumu 2017.gadā attiecībā pret 2016.gadu veido: par 375 668 *euro* lielākas personāla izmaksas, par 76 990 *euro* lielāki programmu izplatīšanas izdevumi, par 20 784 *euro* lielākais pārējās izmaksas. Par 38 435 *euro* samazinājušies izdevumi reklāmas izveidošanai, kā arī par 7 461 *euro* izdevumi administratīvā personāla izmaksām, par 4118 *euro* samazinājušies biroja izdevumi.

Analizējot Radio kopējās likviditātes koeficientu periodā par periodu no 2011.gada līdz 2017.gadam, vērojama negatīva tendence – kopējās likviditātes koeficients ar katru gadu samazinās. No 2011.gada līdz 2015.gadam likviditātes koeficients ir optimālā koeficienta robežās, kaut gan tam ir tendence sarukt. Kopš 2016.gada likviditātes koeficienta rādītājs ir zem 1, un 2017.gadā tas ir 0,75, tātad likviditātes kopējais rādītājs ir zem optimālās robežas, kas norāda uz risku, ka uzņēmumam var rasties finansiālas problēmas (skatīt 9.attēlu).

9.att., Radio kopējās likviditātes koeficients (L1) = $\frac{\text{Apgrozāmie līdzekļi}}{\text{Īstermiņa saistības}}$

Darba kapitāls parāda kapitālsabiedrības finansiālo patstāvību, rāda, kāda apgrozāmo līdzekļu daļa paliek kapitālsabiedrības rīcībā pēc visu īstermiņa saistību segšanas. Konstatēts, ka vislielākais darba kapitāls Radio bija 2014.gadā, kas sasniedz 229 393 *euro*, bet kopš 2014.gada darba kapitāls strauji samazinās, 2017.gadā sasniedzot negatīvu rezultātu – 265 868 *euro* (skatīt 4.tabulu). Tas liecina, ka kapitālsabiedrībai ir nepietiekams finansējums un tas nespēj pastāvēt bez papildu finansējuma.

4. tabula

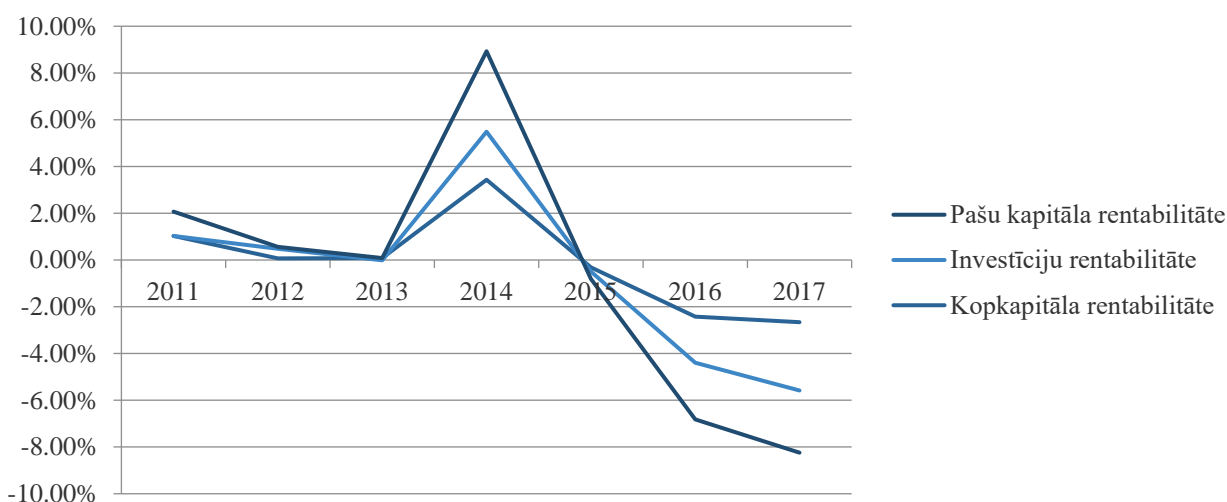
Darba kapitāls

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
202606	195261	169788	229393	185701	-132780	-265868

Pašu kapitāla rentabilitāte (kapitāla atdeve) parāda, cik efektīvi tiek izmantots tas kapitāls, ko ir investējuši kapitālsabiedrības īpašnieki. No ieguldītāja viedokļa šis ir viens no svarīgākajiem rādītājiem, jo parāda, cik potenciālais investors nopelnīs no katra sava ieguldītā *euro*. Šis rādītājs bieži vien tiek salīdzināts ar banku depozītu ienesīgumu.

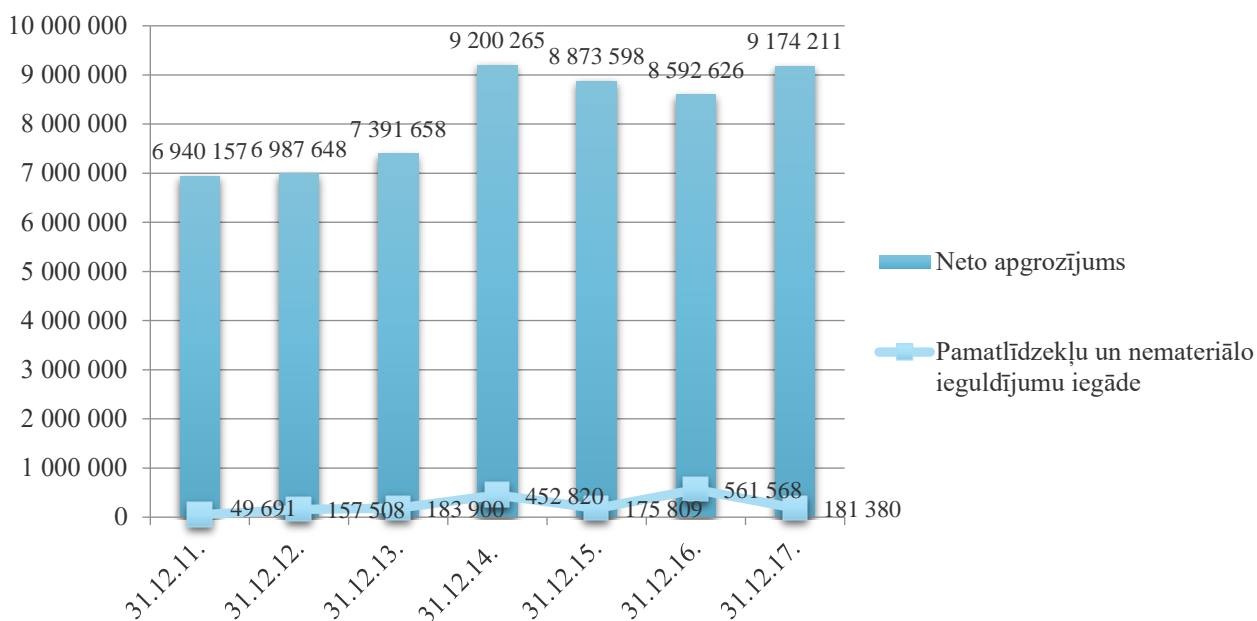
Diagrammā vērojams (skatīt 10. attēlu), ka arī pašu kapitāla, investīciju un kopkapitāla rentabilitātes rādītāji kopš 2014.gada ir strauji kritušie un trīs gadus atrodas zem nulles,

2017.gadā sasniedzot viszemākos rādītājus. Kapitālsabiedrības rentabilitātes rādītāji ir negatīvi un ilgstoši zems rentabilitātes līmenis norāda uz neveiksmīgu uzņēmējdarbību. Ja šo neveiksmi laikus nenovērš, tipiskai kapitālsabiedrībai draud bankrots. Kapitālsabiedrības vadībai jāizvērtē lēmumu efektivitāte finanšu uzdevumu pildīšanai, kā arī kapitālsabiedrības vadības politika.

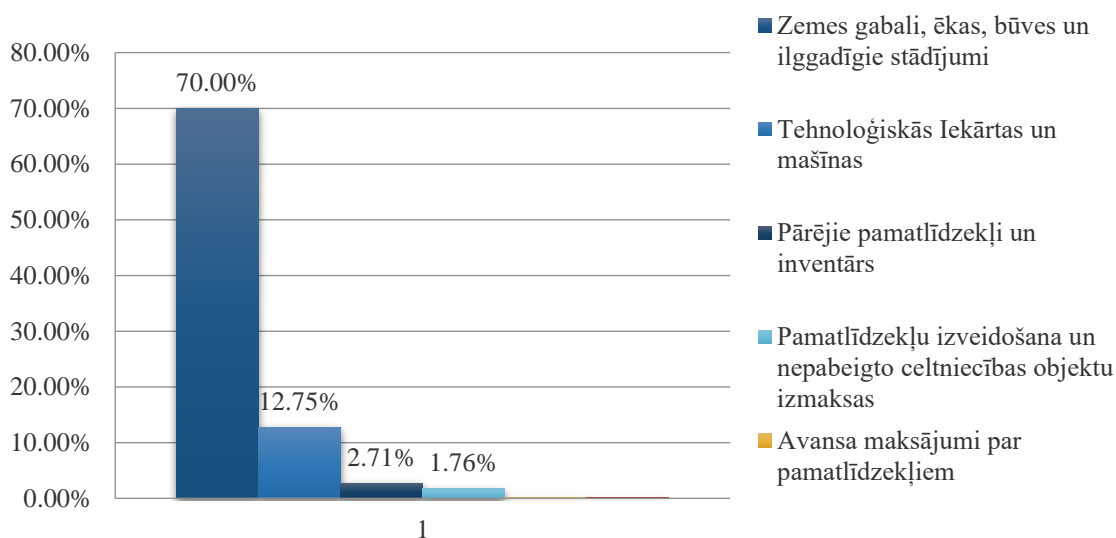
10.att., Radio ekonomiskā un finansiālā rentabilitāte laika posmā no 2011.gada līdz 2017.gadam, %

2017.gadā Radio neto apgrozījums bija 9 174 211 *euro*, savukārt pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegādei iztērēti tikai 181 380 *euro*, kas sastāda tikai 2% no kopējiem ieņēmumiem, nesasniedzot ilgtermiņa ieguldījumu nolietojuma zemāko likmi – 10% (skatīt 11. attēlu).

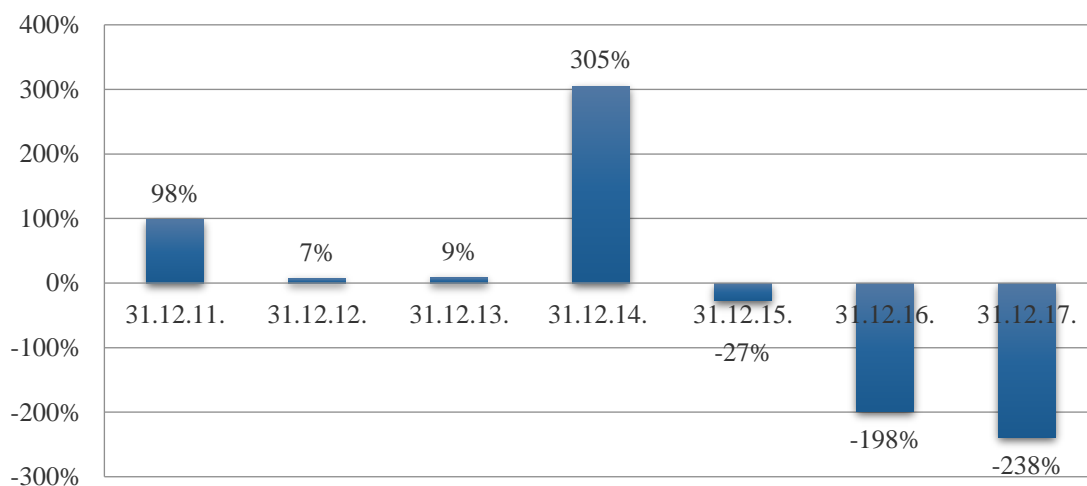
11.att., Radio neto apgrozījums pret pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegādi laika posmā no 2011.gada līdz 2017.gadam, euro

2017.gadā Radio bilances aktīvus veido 88% pamatlīdzekļi, no kuriem ēkas, būves un zemes gabali sastāda 70 %, un tikai 12% sastāda tehnoloģiskās iekārtas, mašīnas, pārējie pamatlīdzekļi, inventāri (skatīt 12.attēlu).

12.att., Radio pamatlīdzekļu sastāvs 2017.gadā, %

Revīzijā vērtēta Radio ilgtermiņa ieguldījumu atdeve, kura parāda ienesīgumu atkarībā no kapitālsabiedrības ieguldījumiem ilgtermiņa aktīvos. 2017.gadā tā sasniedz negatīvu kāpumu -238% (skatīt 13. attēlu), kas liecina, ka ilgtermiņa ieguldījumi ir strauji nolietojušies un Radio nav plānojis un ieguldījis pietiekamus līdzekļus ilgtermiņa ieguldījumu uzturēšanai un iegādei.

13.att., Radio ilgtermiņa ieguldījumu atdeve laika periodā no 2011. gada līdz 2017. gadam.

Radio skaidroja, ka Radio ir plānojis un regulāri iekļāvis papildu budžeta pieprasījumus finansējumu infrastruktūras un tehnoloģiju attīstībai.

2017.gadā Eiropas Raidorganizāciju Apvienības (EBU) veiktais apkopojums par sabiedrisko mediju finansējumu uzrāda, ka 2016.gadā salīdzinājumā ar citām EBU dalībvalstu radio organizācijām, Latvijas Radio no 12 raidorganizācijām ir devītajā vietā pēc ieņēmumu apjoma, kas salīdzinājumā ar 1.vietu (Francijas sabiedriskais radio (FR Radio France) 690,47 miljoni euro) ir 78,55 reizes mazāk (LV-LR 8,79 miljoni), atstājot aiz sevis Luksemburgu (5,89 milj.), Ukrainu (4,56 milj.) un Armēniju (1,64 milj.);

2016.gada statistika par 45 piecām valstīm, kas atspoguļo sabiedrisko mediju izmaksas uz vienu valsts iedzīvotāju mēnesī, uzrāda, ka Latvija ir 29.vietā (0,89 euro uz vienu cilvēku). Šāds pats naudas apjoms ir aprēķināts arī Lietuvā, savukārt Igaunijā – 2,45 euro. Piemēram, Šveicē, kas ieņem 1.vietu – 11,4 euro, Slovēnijā – 3,9 euro, Horvātijā – 3,24, euro, Grieķija – 1,4 euro. Vidējās izmaksas uz vienu iedzīvotāju ir 3,08 euro.

Ieteikums

Radio valdei izvērtēt ilgtermiņa ieguldījuma nolietojumu un plānot tā savlaicīgu atjaunošanu.

Raidījumu izmaksas

Valsts kontroles revidentu ieskatā Padomes izveidotā finansējuma izlietojuma uzraudzības sistēma ir pietiekama, lai atskaitītos par valsts budžeta finansējuma izlietojuma uzrādīšanu ekonomiskās klasifikācijas kodos, bet nav pietiekama, lai novērtētu, vai sabiedriskais pasūtījums tiek ekonomiski īstenots, jo sabiedriskā pasūtījuma izpildes atskaites **nesniedz skaidru un pilnīgu informāciju par valsts budžeta resursu izlietojumu un raidījumu veidošanas izmaksām.**

Radio līdz pat 2016.gadam atskaites par sabiedriskā pasūtījuma izpildi pielikumā Nr.1 ir sniedzis atkārtoti informāciju par plānotajām atlīdzības izmaksām, nevis faktiskajām izmaksām.

EPL likumā³¹ noteikts, ka:

- ✓ padome uzrauga sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbību, kontrolējot, vai tā atbilst šajā likumā reglamentētajiem sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu darbības pamatnosacījumiem, šo plašsaziņas līdzekļu programmas sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem un vai finanšu līdzekļi tiek izlietoti atbilstoši apstiprinātajiem budžetiem;
- ✓ raidījumu satura, izņemot ziņu raidījumu saturu, veidošanai paredzēto līdzekļu izlietojuma principi un struktūra tiek noteikta Padomes nolikumā.

Saskaņā ar iekšējo tiesību aktu³² Padome izskata un apstiprina sabiedriskā pasūtījuma izpildi atbilstoši piešķirtajam finansējumam, kurā elektroniskie plašsaziņas līdzekļi detalizēti sniedz skaidrojumu par sagatavoto sabiedriskā pasūtījuma apjomu un kvalitāti, šim mērķim piešķirto un izlietoto līdzekļu apjomu, iesāktiem, realizētiem, nepabeigtiem projektiem, pašu sagatavotiem raidījumiem un piesaistītiem projektiem saskaņā ar Padomes izstrādāto veidlapu.

Revīzijā konstatēts, ka Padome iekšējā tiesību aktā³³ nav noteikusi, kādi tieši izdevumi iekļaujami atskaitē par sabiedriskā pasūtījuma izpildi jeb kādas izmaksas attiecināmas uz raidījumu saturu.

Atskaitēs par sabiedriskā pasūtījuma plānu un izpildi Radio tiešajās izmaksās iekļauj tikai atlīdzību, savukārt LTV tiešajās izmaksās iekļauj atlīdzību, komandējumu izdevumus, pakalpojumu un materiālu izdevumus, tehnikas izdevumus u.c.

Revīzijas ietvaros konstatēts, ka Radio:

- ✓ atskaitē³⁴ par sabiedriskā pasūtījuma izpildi 2016. gadā iekļāvis tikai plānotās atlīdzības izmaksas, nevis faktiskās atlīdzības izmaksas;
- ✓ atskaitē³⁵ par sabiedriskā pasūtījuma izpildi 2017.gadā ir norādījis faktiskās izmaksas, iekļaujot tajos tikai faktiskos izdevumus atlīdzībai.

Neskaidra faktisko izdevumu uzskaitē konstatēta arī izmaksu sadalījumā pa raidījumiem vai nepilnīga informācija par faktiski veiktajiem atlīdzības izdevumiem.

Revīzijā, pārbaudot Radio atskaitē³⁶ par sabiedriskā pasūtījuma izpildi 2017.gadā iekļauto raidījumu “Kā labāk dzīvot” un “Doma laukums” izmaksu pamatotību, konstatēts, ka raidījuma “Doma laukums” izdevumos iekļauti uz citu raidījumu attiecināmi izdevumi 340 euro apmērā. Atskaitē par sabiedriskā pasūtījuma izpildi 2017.gadam nav iekļauti visi uz konkrēto raidījumu attiecināmie atlīdzības izdevumi par darbiniekiem izmaksātajām piemaksām, piemēram, par sporta ziņu veidošanu raidījumam “Doma laukums”, par sižetu veidošanu raidījumam “Doma laukums”. Tā kā Radio atskaitē³⁷ par sabiedriskā pasūtījuma izpildi 2016.gadā ir norādījis plānotās izmaksas un tikai atskaitē³⁸ par sabiedriskā pasūtījuma izpildi 2017. gadā iekļāvis faktiskās izmaksas, tad nav iespējams salīdzināt un izvērtēt raidījumu veidošanas izmaksu izmaiņas.

Sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi pārskata gadam sekojošajā gadā iesniedz Padomei sabiedriskā pasūtījuma izpildes atskaiti, kurā detalizēti sniedz skaidrojumu par sagatavoto sabiedriskā pasūtījuma apjomu, iesāktiem un realizētiem projektiem, kā arī sniedz atskaiti par izlietotā finansējuma apjomu. Sabiedriskā pasūtījuma izpildes atskaites struktūra atbilst Sabiedriskā pasūtījuma gada plāna struktūrai, taču to pielikumi par sabiedriskā pasūtījuma izpildi (finansējuma izlietojumu) **nesniedz skaidru un pilnīgu informāciju par valsts budžeta resursu izlietojumu un raidījumu veidošanas izmaksām, jo atskaitēs iztrūkst informācijas par 9 961 738 euro 2016. gadā un 7 900 223 euro 2017.gadā izlietošanu** (skatīt 5. tabulu).

5.tabula

Padomes budžeta izdevumi sabiedriskā pasūtījuma programmu veidošanai un izplatīšanai periodā no 2016.gada līdz 2017.gadam, euro

Programma, kods	2016.gada izdevumi, euro	Apstiprināti izdevumi Sabiedriskā pasūtījuma 2016. gadam izpildē, euro	Starpība, euro	2017.gada izdevumi, euro	Apstiprināti izdevumi Sabiedriskā pasūtījuma 2017.gadam izpildē, euro	Starpība, euro
1	2	3	4=(2-3)	5	6	7=(5-6)
02.00.00 Radioprogrammu veidošana un izplatīšana (Radio)	7 250 872	2 424 580	4 826 292	7 470 847	4 768 831	2 702 016
03.01.00 Programmu sagatavošana un realizācija (LTV)	13 343 879	8 208 433	5 135 446	14 479 405	10 281 198	4 198 207
Kopā:	20 594 751	10 633 013	9 961 738	21 950 252	15 050 029	7 900 223

Atbilstoši Nolikumam³⁹ LTV un Radio reizi ceturksnī iesniedz valsts budžeta finansējuma izlietojuma atskaiti (veidlapu 10. forma), kurā tiek iekļauta informācija par izlietoto valsts budžeta finansējumu sadalījumā pa ekonomiskās klasifikācijas kodiem.

Klasifikācija atbilstoši ekonomiskās klasifikācijas kodiem ir izdevumu veidu kodificēšana atbilstoši ekonomiskajām kategorijām, lai nodrošinātu budžeta izpildes analīzi, statistiskās informācijas sistematizēšanu, apkopošanu un analīzi⁴⁰.

Valsts kontroles revidentu ieskatā Padomes izveidotā finansējuma izlietojuma uzraudzības sistēma ir pietiekama, lai atskaitītos par valsts budžeta finansējuma izlietojuma uzrādīšanu ekonomiskās klasifikācijas kodos, bet nav pietiekama, lai novērtētu, vai sabiedriskais pasūtījums tiek ekonomiski īstenots, jo sabiedriskā pasūtījuma izpildes atskaites **nesniedz skaidru un pilnīgu informāciju par valsts budžeta resursu izlietojumu un raidījumu veidošanas izmaksām.**

Ieteikums

Lai nodrošinātu sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu finanšu resursu izlietojuma pārredzamību, kā arī skaidras, patiesas un salīdzināmas informācijas par sabiedriskā pasūtījuma īstenošanas faktiskajām izmaksām iekļaušanu sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu sabiedriskā pasūtījuma izpildes atskaitē, Radio nodrošināt patiesas un pilnīgas informācijas iekļaušanu sabiedriskā pasūtījuma izpildes atskaitēs.

Darba samaksa

Radio nav nodrošinājis normatīvā akta prasībām atbilstošu darba samaksas sistēmas ieviešanu, kas nodrošinātu vienlīdzīgu, taisnīgu darba samaksu nodarbinātajiem un valsts budžeta līdzekļu skaidru un pamatotu izlietojumu.

Radio darba organizācijas un darba laika uzskaites nepilnību rezultātā, Radio normālā darba laika ietvarā darbiniekiem, kuri saskaņā ar darba laika uzskaites tabulā norādīto ir kalendārā mēneša ietvaros strādājuši gan svētku dienās, gan strādājuši virsstundas, nav aprēķinātas un izmaksātas piemaksas par virsstundu darbu 2016.gadā 19 696 euro apmērā (revidentu aplēse) un par laika periodu no 01.01.2017. līdz 31.08.2017. – 17 754 euro apmērā (revidentu aplēse).

Valsts kontrole neguva pārliecību par piemaksām pie darba samaksas izlietotā finansējuma pamatotību, jo Radio nav izveidota sabiedriskā pasūtījuma īstenošanai atbilstoša darba organizācija, kura piešķirto finanšu resursu ietvaros nodrošinātu Radio doto uzdevumu izpildi:

– Radio nav noteikti skaidri kritēriji, kas pamatotu piemaksas piešķiršanu un tās apmēra noteikšanu;

– Radio daļu atlīdzības par sabiedriskā pasūtījuma raidījumu sagatavošanu nosaka kā piemaksu, kas revidentu ieskatā kropļo darba samaksas sistēmu.

Saskaņā ar Darba likumu⁴¹ ikvienam ir vienlīdzīgas tiesības uz darbu, taisnīgiem, drošiem un veselībai nekaitīgiem darba apstākļiem, kā arī uz taisnīgu darba samaksu.

Radio darba samaksu regulē Darba samaksas nolikums⁴², kura mērķis ir:

- ✓ sekmēt Radio misijai, mērķiem un attīstības stratēģijai atbilstošas personāla politikas realizāciju;
- ✓ sekmēt Radio darba samaksas līdzsvarotību un konkurētspēju Latvijas darba tirgū;
- ✓ nodrošināt Radio programmu nepārtrauktu un līdzsvarotu darbību krīzes laikā.

Darbinieku mēneša darba samaksas apmēru veido nemainīgā un mainīgā daļa. Nemainīgā daļa sastāv no darba algas atbilstoši amatu saimei un mainīgā daļa no piemaksām saskaņā ar normatīvajiem aktiem, Koplīgumu vai darba līgumu un jebkura cita veida atlīdzība saistībā ar darbu⁴³.

Piemaksu piešķiršanas limitu sadalījumu pa Radio struktūrvienībām nosaka ar valdes izdotu rīkojumu.

Revīzijā konstatēts, ka Radio iekšējā tiesību aktā nav norādīts, pēc kādiem kritērijiem tiek piešķirta atlīdzības mainīgā daļa – piemaksas par papildu darbu. Revidenti, apkopojot un izanalizējot Radio kanālu piemaksas par 2016.gada un par laika perioda no 01.01.2017. līdz 31.08.2017. papildu darbu, ir novērojuši tendenci, ka atsevišķu darbinieku grupai ir noteikts liels ikmēneša piemaksu apjoms, kas var sasniegt pat 100% no darbinieku gada algas (skatīt 6. tabulu):

6. tabula

Piemaksu apjoms no mēnešalgas par 2016.gadu, *euro*

Amats	2016.gads		Piemaksa no mēnešalgas gadā, %
	Mēnešalga gadā, <i>euro</i>	Piemaksa par papildu darbu gadā, <i>euro</i>	
1	2	3	4=3/2*100
Tirgvedības speciālists attīstības jautājumos	9600	15 703	164
Radio raidījuma producentis	3450	3758	109
Vecākais redaktors (ziņas krievu valodā)	12 372	12 630	102

Analizējot piemaksas par papildu darbu Radio, ir novērojams, ka tās regulāri tiek maksātas darbiniekiem par vieniem un tiem pašiem papildu pienākumiem – raidījumu vadīšanu, raidījuma veidošanu, producēšanu u.tml.

Radio kanālu darbiniekiem laika periodā no 01.01.2016. līdz 31.08.2017. ir noteiktas piemaksas par papildu darbu vismaz 506 081 *euro* apmērā.

Revīzijas ietvaros konstatēts, ka Radio neievēro normatīvā akta prasības attiecībā uz darba samaksas aprēķinu (skatīt 7. tabulu).

7. tabula

Radio darba samaksas sistēmas neatbilstības Darba likuma prasībām.

Normatīvajā aktā ⁴⁴ noteiktais	Konstatētais
Vidējā izpeļņa aprēķināma par pēdējiem sešiem kalendāra mēnešiem no darba algas, no normatīvajos aktos, darba koplīgumā vai darba līgumā noteiktajām piemaksām, kā arī no prēmijām. ⁴⁵	Trim no četriem darbiniekiem konstatēts, ka netiek piemērots normatīvajā aktā noteiktais aprēķina periods.
Precīzi uzskaitīt katra darbinieka nostrādātās stundas ⁴⁶ Darbinieks, kas veic virsstundu darbu saņem piemaksu ne mazāk kā 100% apmērā no viņam noteiktās stundas vai dienas algas likmes ⁴⁸	Četriem no pieciem normālā darba laika ietvarā nodarbinātajiem, kuri saskaņā ar darba laika uzskaites tabulā norādīto ir kalendārā mēneša ietvaros strādājuši gan svētku dienās, gan strādājuši virsstundas, nav aprēķinātas piemaksas par virsstundu darbu. Revidenti konstatēja, ka Radio darba organizācija un darba laika uzskaites nepilnības neļauj gūt pārliecību, ka Radio kā darba devējs ir izpildījis normatīvajā aktā ⁴⁷ noteikto pienākumu par virsstundu apmaksu vai apmaksātas atpūtas piešķiršanu citā laikā atbilstoši nostrādāto virsstundu skaitam. Saskaņā ar revidentu aplēsēm normālā darba laika ietvaros nodarbinātajiem par virsstundu darbu 2016.gadā nav aprēķinātas piemaksas vismaz 19 696 euro apmērā un par laika periodu no 01.01.2017. līdz 31.08.2017. – 17 754 euro apmērā. Par konstatētajām nepilnībām 2017.gada septembrī Valsts kontroles revidenti informēja Radio vadību.
Stundas algas likmi aprēķina, dalot darbiniekam noteikto mēneša darba algu ar darba stundu skaitu attiecīgajā kalendāra mēnesī ⁴⁹ .	Darbiniekiem, kuriem veikts piemaksas par darbu svētku dienā aprēķins, gan 2015.gadā, 2016.gadā un arī 2017.gadā, nosakot stundas algas likmi, darba stundu skaits ir samazināts par pirmssvētku dienās saīsinātā darba ilguma stundām, tādējādi nepamatoti palielinot stundas algas likmi un līdz ar to arī piemaksu par darbu svētku dienās.

Radio skaidroja, ka *Radio, izlases kārtībā, izvērtējot dokumentos atspoguļoto darba un atpūtas laiku, secināja, ka dažos gadījumos darba laika uzskaites tabulās ir pieļautas kļūdas. Lai varētu precīzi izvērtēt darbinieku noslodzi pēc būtības un noteikt naudas apjomu, kas, iespējams, nav izmaksāts piemaksās, Latvijas Radio izvērtēs maksājumu pamatojumu dokumentus un veiks precīzu novērtējumu.*

Ieteikumi

Radio pilnveidot darba samaksas sistēmu, nodrošinot tās atbilstību normatīvā akta⁵⁰ prasībām, tādējādi sekmējot darbinieku tiesību uz taisnīgu un vienlīdzīgu darba samaksu ievērošanu un valsts budžeta līdzekļu pamatotu izlietojumu.

Radio vadībai nodrošināt atlīdzības pārrēķinu un izmaksu darbiniekiem, kuriem darba laika uzskaites tabulā norādīts, ka viņi ir strādājuši virsstundas, bet nav aprēķinātas piemaksas par virsstundu darbu.

Sadarbības, sponsorēšanas un reklāmas līgumi

Radio nav nodrošinājis normatīvā aktā⁵¹ noteikto prasību ievērošanu un nav nodrošinājis raidījuma finansējuma izlietojuma pārredzamību, jo sadarbības partnera finansējums daļēji izlietots līguma priekšmetā nenorādītu (citu) raidījumu veidošanai, t.sk. tādu raidījumu, kuri atbilstoši sabiedriskā pasūtījuma atskaitē norādītajam tiek finansēti no valsts budžeta dotācijas.

Radio, ilgstoši nenosakot sponsoru līgumu summu aprēķināšanas kārtību, kā arī īstenojot neskaidru reklāmas cenu atlaižu piešķiršanu, nav veicis pietiekamas darbības šķērssubsidēšanas riska mazināšanai, lai izslēgtu risku par ētera laika pārdošanu (sponsorēšana, reklāmu raidīšana u.c.) par cenām, kuras nenosedz pakalpojumu pašizmaksu.

Sabiedriskajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem ir atšķirīga izpratne par raidlaika tirdzniecības izmaksām, jo **LTV pauž viedokli, ka reklāmas tirdzniecības pašizmaksa ir nulle**, līdz ar to visas netiešās izmaksas attiecinot uz sabiedriskā pasūtījuma izpildi, taču **Radio** iesniegtajā aprēķinā⁵² par raidlaika tirdzniecības izmaksām **iekļauj tikai apraides izmaksas un apraides elektroenerģijas izmaksas**.

Revidentu ieskatā Radio sponsorēšanas līgumos iekļautās prasības – konkrētas raidījumu tēmas un noteikti līgumsodi – var radīt risku par raidījumu satura iespējamu ietekmēšanu. Turklāt iekšējā kontroles sistēma nav nodrošinājusi līguma izpildes atbilstošu uzraudzību, kas var radīt negatīvu ietekmi uz Radio reputāciju.

Saņemtā darījumu partneru finansējuma izlietojuma uzskaitē Valsts kontroles vērtējumā nesniedz pietiekamu Radio finanšu izlietojuma pārredzamību.

Sadarbības līgumi un līgumi par raidlaika rezervēšanu

Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbības finansiālā nodrošinājuma avoti ir⁵³ valsts budžeta dotācija sabiedriskā pasūtījuma īstenošanai, ieņēmumi no saimnieciskās darbības, dāvinājumi un ziedojumi naudas līdzekļu un mantiskā veidā, tai skaitā ārvalstu fizisko un juridisko personu dāvinājumi un ziedojumi, citi normatīvajos aktos paredzēti finanšu avoti.

Ja kādai nozīmīgai sabiedrības daļai svarīga notikuma atspoguļošana nav ietverta sabiedriskajā pasūtījumā vai sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmu gada plānos, sabiedriskajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem ir tiesības pieprasīt no attiecīgā pasākuma organizatora savu izdevumu atmaksu, ja notikums atspoguļots pēc pasākuma organizētāja iniciatīvas⁵⁴.

Revīzijā konstatēts, ka Radio noslēdzis līgumu⁵⁵, saskaņā ar kuru līguma partneris finansē Radio sagatavotus un pārraidītus raidījumus:

- ✓ raidījums “Piespēle” – tiks veidots kā īpašas tiešraides no sešām Latvijas pilsētām no Partnera organizēta publiska pasākuma, kura apmeklētāji tiek aicināti nodot laba vēlējumus Latvijas sportistiem gatavojoties startam Rio Olimpiskajās spēlēs;
- ✓ sveicienu raidījums – tiks aplūkoti aizvadītās nedēļas svarīgākie notikumi sportā “Latvijas sportistu gatavošanās Olimpiskajām spēlēm, intervēti attiecīgo Latvijas reģionu sporta dzīves organizatori, esošie un bijušie olimpieši u.c. slaveni Latvijas sportisti;
- ✓ Radio laikā no 01.08.2016. līdz 21.08.2016 trīs reizes dienā Radio programmās pārraida džinglus – Partnera organizētajos publiskajos pasākumos ierakstītos laba vēlējumus Latvijas sportistiem, kopā 126 reizes.

Saskaņā ar uzrādītajiem izdevumu attaisnojuma dokumentiem revidenti konstatēja dubultā finansējuma risku, jo no partnera piešķirtā finansējuma – 18500,00 euro apmērā, bez PVN, neatbilstoši līguma priekšmetam un termiņam ir izlietoti 67% finansējuma, t.sk. apmaksāti arī izdevumi citiem līgumā neparedzētiem raidījumiem – “Labrīt”, “Sporta ziņas”, “Kultūras rondo”, “Zināmais nezināmajā”, “Dzīves ritmi mūzikā”. Šie paši raidījumi saskaņā ar Radio iesniegto sabiedriskā pasūtījuma izpildes atskaiti⁵⁶ tika finansēti arī no valsts budžeta dotācijas.

Sponsorēšanas līgumi

Sponsorēšana ir jebkuras apraides veikšanā vai audio un audiovizuālu darbu, programmas vai raidījuma veidošanā neiesaistītas personas ieguldījums elektronisko plašsaziņas līdzekļu vai raidījumu finansēšanā, lai popularizētu savu nosaukumu, preču zīmi, tēlu, darbību vai ražojumu⁵⁷.

Sponsors nedrīkst ietekmēt sponsorētā raidījuma saturu un programmu⁵⁸. Tomēr revīzijā konstatēts, ka sponsorēšanas līgumos ir noteiktas sponsorētā raidījuma tēma, kas var liecināt par iespējamu sponsorētā raidījuma satura ietekmēšanu, piemēram:

- ✓ latviešu populārās un rokmūzikas jaunumu un aktivitāšu apskats, dziesmu aptauja⁵⁹ (tēma ir saistīta ar līguma partnera saimniecisko darbību un iespējamu tā darbības popularizēšanu);
- ✓ par senioru sportošanu, un tajā tiks runāts par jaunākajiem pētījumiem, kuri liecina par sporta nepieciešamību senioriem, lai uzlabotu fizisko labsajūtu un arī kognitīvos procesus⁶⁰;
- ✓ raidījumā tiek minētas dažādas mīklas, tajā skaitā par senioriem un viņu zināšanām, ar kurām iespējams dalīties⁶¹;
- ✓ popularizēt sabiedrībā vēlmi lasīt, stāstot par Latvijas grāmatniecības jaunumiem, veicināt grāmatu lasīšanas tradīcijas Latvijā⁶² (tēma ir saistīta ar līguma partnera saimniecisko darbību un iespējamu tā darbības popularizēšanu)
- ✓ dārza tematikai veltīti padomi, dažādu dārza augu kultivēšanai un dārza darbiem veltīti sižeti⁶³ (tēma ir saistīta ar līguma partnera klienta saimniecisko darbību).

Arī Padome paudusi viedokli, ka nav pieļaujams, ka saturu jebkādā veidā ietekmētu nepieciešamība piesaistīt trešo pušu finansējumu, tādā veidā vadoties pēc reklāmas devēju, sponsoru vai citu tirgus dalībnieku interesēm⁶⁴.

Pārbaudot noslēgtos sponsorēšanas līgumus, revidenti konstatēja, ka līgumi ietver arī nosacījumu par Radio piemērojamu līgumsodu 10% apmērā no finansējuma summas, ja līgumā noteiktajā laikā netiek pārraidīts raidījums vai tiek pārraidīts tehniski vai saturiski nekvalitatīvs raidījums, pie kā vainojams ir Radio.

Šādas līgumos iekļautas prasības - konkrētas raidījumu tēmas un noteikti līgumsodi - valsts kontroles revidentu ieskatā var radīt risku par raidījumu satura ietekmēšanu un pasūtīšanu, liekot uzdot jautājumus:

- ✓ vai pirmais bija sponsors, piedāvājot sev aktuālu raidījuma tēmu, vai pirmā bija tēma, kas balstīta uz sabiedrības vajadzībām, tās aktualitātē un citos sabiedriskā pasūtījuma plānošanas elementos, un secīgi raidījumu veidošanai pieteicās sponsors;
- ✓ vai raidījumu turpinājums tiek veidots, jo tēma joprojām ir aktuāla un sabiedrībai vajadzīga, vai arī tāpēc, ka šādai tēmai ir sponsora interese.

Revīzijā konstatēts, ka saskaņā ar noslēgto sponsorēšanas līgumu⁶⁵ saņemtais līdzfinansējums netiek piesaistīts līgumā noteiktā atbalstāmā raidījuma veidošanas izdevumu segšanai, piemēram, no partnera piešķirtā finansējuma trīs raidījumu un reģionālās slejas sagatavošanai un pārraidīšanai atbilstoši Radio iesniegtajiem izdevumu attaisnojuma dokumentiem finansējums izlietots daļēji tikai viena raidījuma finansēšanā. Pārējā finansējuma daļa izlietota citu raidījumu veidošanas izdevumu segšanai, nenorādot sponsoru.

EK paziņojumā⁶⁶ par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu sabiedriskajai apraidei noteikts, ka sabiedrisko pakalpojumu darbības un komerciālo pakalpojumu darbības grāmatvedības uzskaites nodalīšana parasti jau tiek pieprasīta valsts līmenī, jo ir būtiski nodrošināt valsts līdzekļu izmantošanas pārredzamību un atbildību par to. Grāmatvedības uzskaites nodalīšana nodrošina līdzekļi, ar ko pārbaudīt iespējamo šķērssubsidēšanu un aizstāvēt pamatotus kompensācijas maksājumus par uzdevumiem ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi. Vienīgi pamatojoties uz izmaksu **un ieņēmumu pareizu sadalījumu, var noteikt, vai valsts finansējums patiešām aprobežojas ar sabiedrisko pakalpojumu uzdevuma izpildes neto izmaksām.**

Šķērssubsidēšana un tās aizliegums konkurences tiesību izpratnē pastāv tad, ja tirgus dalībnieks ienākumus no tirgus, kurā tas atrodas dominējošā stāvoklī, izmanto tirgū, kurā tas neatrodas dominējošā stāvoklī, tādā veidā tirgū, kurā tas darbojas konkurences apstākļos, radot sev labvēlīgākus apstākļus nekā konkurentiem – parasti, nosakot zemāku preces cenu (dominējošā stāvoklī esošs tirgus dalībnieks ļaunprātīgi to izmanto, ja tas uzsāk ilgstošu un sistemātisku cenu samazināšanu) nolūkā izstumt konkurentus no konkrētā tirgus⁶⁷.

Līdz pat 27.12.2017. Radio nebija izstrādāta un apstiprināta kārtība, kādā Radio aprēķina sponsorēto raidījumu minimālo līdzfinansējuma apmēru, tādējādi radot iespēju ētera laiku pārdot zem pašizmaksas. Radio 28.12.2017. apstiprināja Latvijas Radio sponsorēto raidījumu līdzfinansējumu aprēķina kārtību.

Reklāmas līgumi

Reklāma ir jebkurš paziņojums, kas tiek izplatīts par samaksu vai citu atlīdzību, kā arī ar tirdzniecību, uzņēmējdarbību, amatu vai profesiju saistīts jebkuras personas raidījums, kas tiek veidots reklāmas nolūkā, lai veicinātu preču, tai skaitā nekustamā īpašuma vai pakalpojumu, tiesību un pienākumu, piedāvājumu par samaksu vai citu atlīdzību, kā arī politiskā reklāma⁶⁸.

Revidējamā laika posmā Radio ir slēdzis arī vairākus līgumus⁶⁹ *par raidlaika rezervēšanu un pasūtītāja informācijas (par drošību uz ceļa) sagatavošanu pārraidīšanai un šīs informācijas pārraidīšanu.* Šī pasūtītāja sniegtā informācija pēc savas būtības revidentu ieskatā vērtējama kā sabiedrībai būtiska informācija.

Analizējot līgumu⁷⁰ izpildes izdevumu attaisnojuma dokumentus, konstatēts, ka:

- ✓ lai gan līguma⁷¹ priekšmetā noteikts *audioklipu pārraidīšana Radio programmās LR1, LR3 un LR2 vismaz 270 reizes* un arī darba pieņemšanas un nodošanas aktā norādīts, ka Radio ir nodrošinājis raidlaikus audio klipiem kopumā 270 reizes, tomēr saskaņā ar Radio iesniegto audioklipu raidīšanas laika grafiku, tas pārraidīts tikai 189 reizes jeb izpildīti tikai 70% no līgumā paredzēto darbu apjoma. Turklāt no partnera saņemtā finansējuma Radio ir apmaksājis pakalpojumu⁷² privātam fondam par konkrētā līguma uzraudzību, konsultēšanu un producēšanu pilnā (1792,01 euro) apmērā, lai gan līguma priekšmets izpildīts tikai daļēji;
- ✓ līgumu⁷³ ietvaros saņemtais finansējums 24 400 euro apmērā, bez PVN 20% apmērā izlietots citu raidījumu, kas neatbilst līguma priekšmetā noteiktajam, finansēšanā, t.sk. raidījumu, kuri saskaņā ar sabiedriskā pasūtījuma 2016.gada izpildes atskaitē iekļauto informāciju finansēti arī no valsts budžeta dotācijās.

Revidentu ieskatā iepriekš minētais liecina par nepilnībām Radio iekšējās kontroles sistēmā, kuru dēļ var tikt grauta Radio reputācija un rada iespējamus finansiāla rakstura prasījumus no partneriem nākotnē.

Revidējamā laika posmā Radio ir apstiprināti reklāmas izcenojumi⁷⁴, saskaņā ar kuriem arī noteiktas piemērojamās atlaides (atlaides tiek arī summētas):

- ✓ sludinājumiem par teksta atkārtošanu;
- ✓ reklāmām un sludinājumiem pēc to apjoma.

Taču Radio iekšējā tiesību aktā⁷⁵ noteikts, ka Mārketinga un pārdošanas daļas direktors ir tiesīgs atsevišķos gadījumos piešķirt klientam papildu atlaidi līdz 10% no pasūtījuma kopapjoma pie reklāmas apjoma atlaides vienam reklāmdevējam gada laikā. Analizējot revīzijas periodā noslēgtos līgumus, konstatēts, ka iepriekšminētā atlaide – līdz 10% piešķirta visiem reklāmas aģentūru piesaistītajiem klientiem, kas ir kā papildu atlaide vēl pie klientiem noteiktajām apjoma atlaidēm, tādējādi, iespējams, nepamatoti pazeminot reklāmas cenu zem pašizmaksas un radot negatīvu ietekmi uz konkurenci.

Sabiedriskā pasūtījuma finansējuma plānošanas un izlietojuma prasības, kā arī atbildību par šo prasību ievērošanu nosaka gan Likums par valsts budžetu un finanšu vadību, gan Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likums, gan EK paziņojums par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu sabiedriskajai apraidei.

Likumā par budžetu un finanšu vadību⁷⁶ noteikts, ka Budžeta finansētu institūciju, budžeta nefinansētu iestāžu un pašvaldību, kā arī kapitālsabiedrību, kurās ieguldīta valsts vai pašvaldību kapitāla daļa, vadītāji ir atbildīgi par šajā likumā noteiktās kārtības un prasību ievērošanu, izpildi un kontroli, kā arī par budžeta līdzekļu efektīvu un ekonomisku izlietošanu atbilstoši paredzētajiem mērķiem.

Saskaņā EK paziņojumā noteikto sabiedrisko pakalpojumu darbības un komerciālu pakalpojumu darbības grāmatvedības uzskaites nodalīšana parasti jau tiek pieprasīta valsts līmenī, jo ir būtiski nodrošināt valsts līdzekļu izmantošanas pārredzamību un atbildību par to. Grāmatvedības uzskaites nodalīšana nodrošina līdzekli, ar ko pārbaudīt iespējamo šķērssubsidēšanu un aizstāvēt pamatotas kompensācijas maksājumus par uzdevumiem ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi. Vienīgi pamatojoties uz izmaksu un ieņēmumu pareizu sadalījumu, var noteikt, vai valsts finansējums patiešām aprobežojas ar sabiedrisko pakalpojumu uzdevuma izpildes neto izmaksām⁷⁷.

Šķērssubsidēšana un tās aizliegums konkurences tiesību izpratnē pastāv tad, ja tirgus dalībnieks ienākumus no tirgus, kurā tas atrodas dominējošā stāvoklī, izmanto tirgū, kurā tas neatrodas dominējošā

stāvoklī, tādā veidā tirgū, kurā tas darbojas konkurences apstākļos, radot sev labvēlīgākus apstākļus nekā konkurentiem – parasti, nosakot zemāku preces cenu (dominējošā stāvoklī esošs tirgus dalībnieks ļaunprātīgi to izmanto, ja tas uzsāk ilgstošu un sistemātisku cenu samazināšanu) nolūkā izstumt konkurentus no konkrētā tirgus⁷⁸.

EK noteikusi šādas pārredzamības prasības:

- ✓ iekšējie grāmatvedības konti, kas atbilst dažādām darbībām, piem., sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja un komerciālu pakalpojumu sniedzēja darbībām, ir nodalīti;
- ✓ tiek pareizi piešķirtas un sadalītas visas izmaksas un ieņēmumi, pamatojoties uz konsekventi ievērotiem un objektīvi pamatotiem izmaksu uzskaites principiem;
- ✓ izmaksu uzskaites principi, pēc kuriem uztur nodalītos kontus, ir skaidri noteikti⁷⁹.

Attiecībā uz izmaksām, kas raksturīgas komerciālu pakalpojumu darbībām (piemēram, reklāmas tirdzniecības izmaksas), EK paziņojumā noteikts, ka tās vienmēr skaidri jānosaka un jāuzskaita atsevišķi. Turklāt sākotnējās izmaksas, ar kurām plānots segt gan sabiedrisko, gan komerciālo pakalpojumu darbības, vienlaikus samērīgi jāsadala sabiedrisko un komerciālo pakalpojumu darbībām, ja to ir iespējams veikt jēgpilnā veidā⁸⁰.

Revīzijā konstatēts⁸¹, ka Radio nenodrošina EK paziņojumā iekļautās finansējuma izlietojuma pārredzamības prasības, jo Radio nav noteikti skaidri izmaksu uzskaites principi, pēc kuriem tiktu nodalītas sabiedriskā pasūtījuma izpildes izmaksas (tiešās un netiešās) un reklāmas tirdzniecības izmaksas (tiešās un netiešās) un līdz ar to arī nav veikta pilnīga iekšējo grāmatvedības kontu nodalīšana.

Sabiedriskajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem ir atšķirīga izpratne par raidlaika tirdzniecības izmaksām, jo **LTV pauž viedokli, ka reklāmas tirdzniecības pašizmaksa ir nulle**, līdz ar to visas netiešās izmaksas attiecinot uz sabiedriskā pasūtījuma izpildi, taču **Radio** iesniegtajā aprēķinā⁸² par raidlaika pamatizmaksām **iekļauj tikai apraides izmaksas un apraides elektroenerģijas izmaksas**.

Ieteikums

Lai nodrošinātu skaidru Radio finanšu izlietojuma pārredzamību un nodrošinātu EK paziņojumā⁸³ noteiktā ievērošanu, Radio:

- ✓ pilnveidot iekšējās kontroles sistēmu un nodrošināt normatīvo aktu⁸⁴ prasību ievērošanu;
- ✓ noteikt reklāmas cenu, kas nosegtu vismaz uz raidlaika tirdzniecību un tās pārraidi attiecināmās izmaksas;
- ✓ apstiprināt reklāmas cenai piemērojamās atlaides piešķiršanas kārtību, definējot kritērijus, kuriem izpildoties, iespējama atlaides piešķiršana, kā arī nosakot maksimālo iespējamo atlaides apmēru.

Revidējamās vienības viedoklis

Latvijas Radio ir iepazinies ar Revīzijas ziņojuma projektu un izsaka pateicību Valsts kontroles revidentiem par profesionālu un objektīvu analīzi un ieteikumiem konstatēto trūkumu novēršanai. Vēlamies atzīmēt, ka Valsts kontroles Revīzijas ziņojuma projektā konstatētās problēmas pilnībā sakrīt ar problēmu un steidzami risināmu jautājumu analīzi, ko veica Radio valde, uzsākot darbu 2017.gada oktobrī. Ievērojot minēto, daļa no Revīzijas ziņojuma projektā iekļautajiem ieteikumiem un uzdevumiem jau ir izpildīti vai atrodas darba procesā.

Latvijas Radio ir lielākais programmu producenti Latvijā, kas ik dienu nodrošina piecu diennakts radioprogrammu oriģinālsaturu dažādās platformās, attīsta multimedialitāti, organizē vai ar savu klātbūtni piedalās sabiedrībai nozīmīgos pasākumos, lai fiksētu un saglabātu laika liecības. Fonoarhīvā uzkrāts ap 500 000 ieskaņojumu vienību, un to skaits regulāri tiek papildināts. Tomēr fondu ierakstu veidošanai trūkst stabila finansējuma. Lai kļūtu par nozares līderi inovāciju un jaunāko tehnoloģiju pielietošanā audio satura veidošanā un izplatīšanā, Latvijas Radio ir nepieciešams papildu budžeta finansējums ēkas renovācijai un tehnoloģiskās bāzes attīstībai. Latvijas Radio regulāri ir iekļāvis budžeta pieprasījumus finansējuma pieprasījumus infrastruktūras un tehnoloģiju attīstībai, tomēr ne visos gadījumos un tikai daļēji pieprasījumi ir tikuši atbalstīti.

Latvijas Radio pilnvērtīga darbības nodrošināšana ar piešķirtajiem valsts dotācijas līdzekļiem nav bijusi iespējama ne iepriekšējos periodos, ne tagad. Pagājušajā gadā tika piešķirts finansējums darbinieku algu palielināšanai un uzņēmuma kapacitātes stiprināšanai, kas deva iespēju kompleksi un ar sistēmisku pieeju pārskatīt darbinieku atalgojumu. Vienlaikus jāatzīst, ka Igaunijā un Lietuvā, kur ir vienots sabiedriskais medijs, kopējais gada budžets ir 37 - 39 milj. eiro, kamēr Latvijas Televīzijas un Latvijas Radio kopā finansējums ir 28 milj. eiro, kas nav pietiekami. Turklāt Igaunijā 2 milj. eiro no mediju budžeta ir iezīmēti investīcijām.

Vērtējot Latvijas Radio darbības trūkumu iespējamās iemeslus, var secināt, ka dažādos līmeņos ilgstošā laika periodā kā prioritāte ir bijusi satura ražošana. Iepriekšējais vadības modelis daudzu gadu garumā nespēja nodrošināt plānveidīgu uz attīstību vērstu darbību. Finanšu un cilvēkresursi netika mērķtiecīgi vadīti, ilgtermiņīgas un kvalitatīvas kapitālsabiedrības darbības īstenošanai pietrūka resursu izmantošanas ilgtermiņa redzējuma.

Lielākā daļa Valsts kontroles revīzijas ieteikumu kā Latvijas Radio vadības darbības prioritātes tiek risinātas jau kopš pagājušā gada beigām. Līdz ar to varam apliecināt, ka Valsts kontroles ieteikumi ir saprotami, tie sakrīt ar vadības uzdevumiem un palīdzēs uzlabot darbu.

Latvijas Radio šogad ir izstrādāta un iesniegta apstiprināšanai vidējā termiņa darbības stratēģija 2018.-2022.gadam. Pēc tās apstiprināšanas mērķtiecīgi un sistēmiski tiks īstenoti izvirzītie īstermiņa un ilgtermiņa darbības mērķi un uzdevumi.

Latvijas Radio izvērtēs sabiedriskā pasūtījuma ražošanas izmaksas, lai noteiktu finanšu apmēru, kāds būtu nepieciešams no valsts dotācijas un sabiedrisko pasūtījumu varētu īstenot, neintegrojot satura veidošanā saimnieciskās darbības rezultātā gūtos līdzekļus.

Latvijas Radio, t.sk. sadarbībā ar kapitāla daļu turētāju, tiks izstrādāti normatīvie akti, kas nodrošinās kvalitātes vadības sistēmas pamatprincipu ieviešanu.

Revīzijas raksturojums, kritēriji un metodes

Revīzijas mērķis

Revīzijas mērķis ir pārlicināties:

- ✓ vai plānošanas dokumenti sabiedriskā pasūtījuma mediju jomā ir pilnīgi;
- ✓ vai sabiedriskā pasūtījuma īstenošana Radio ir caurskatāma, kvalitatīvi organizēta un atbilst normatīvo aktu prasībām.

Juridiskais pamatojums

Likumības un lietderības revīzija „Vai sabiedriskā pasūtījuma īstenošana ir lietderīga un atbilst sabiedrības interesēm?” ir veikta, pamatojoties uz Valsts kontroles 2017.gada darba plānu un Pirmā revīzijas departamenta 2017.gada 6. novembra apakšuzdevumu Nr.2.4.1-13-2/2017.

Revīziju veica revīzijas grupas vadītāja – valsts revidente - juriste Ilze Ozoliņa, vecākā valsts revidente Ieva Jaunzeme (līdz 30.06.2018.), valsts revidentes Dagmāra Drusta, Ieva Majore (līdz 04.02.2018.), Žaneta Ailte (līdz 05.10.2017.).

Revidentu un revidējamās vienības atbildība

Valsts kontroles revidenti ir atbildīgi par revīzijas ziņojuma sniegšanu, kas pamatojas uz revīzijas laikā gūtiem atbilstošiem, pietiekamiem un ticamiem revīzijas pierādījumiem.

Radio ir atbildīgs par normatīvo aktu ievērošanu un revidentiem sniegtās informācijas patiesumu.

Revīzijas apjoms un ierobežojums

Revīzija ir veikta saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem. Revīzija plānota un veikta tā, lai iegūtu pietiekamu pārlicību par revīzijas apjomā iekļautās revidējamās vienības - Radio - veiktajiem pasākumiem, lai nodrošinātu sabiedriskā pasūtījuma mediju jomā īstenošanas efektivitāti un atbilstību sabiedrības interesēm.

Revīzija veikta par laika posmu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2017.gada 31.decembrim, Radio finanšu analīzē tika izmantoti dati – par laiku no 2012.gada līdz 2017.gadam.

Revīzijas apjomā iekļauta:

Revīzija tika veikta Radio, kas atbilstoši savai kompetencei īsteno sabiedrības intereses elektronisko plašsaziņas līdzekļu jomā.

Revīzijā netika vērtēta:

- ✓ raidījumu kvalitāte un procesā esošās likumdošanas izmaiņas saistībā ar elektronisko plašsaziņas jomu un to ietekme uz sabiedriskā pasūtījuma īstenošanu;
- ✓ sabiedriskā pasūtījuma izpildes atbilstība un efektivitāte komerciālajos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos.

Vērtēšanas kritēriji

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Kritērijs ir sasniegts/nav sasniegts?
Vai Radio izstrādātajā vidēja termiņa darbības stratēģijā noteiktie uzdevumi un rezultatīvie rādītāji veicina efektīvu sabiedriskā pasūtījuma izpildi?	Radio stratēģijās noteikti skaidri sasniedzamie mērķi, uzdevumi, rezultāti un rezultatīvie rādītāji. Sabiedriskā pasūtījuma mediju jomā, tie veicina sabiedriskā pasūtījuma ekonomisku īstenošanu	⊗ Kritērijs nav sasniegts. Radio nav apstiprināta vidēja termiņa darbības stratēģija.
	Radio stratēģijās noteikto mērķu izpildes efektivitāte tiek regulāri uzraudzīta un veikti nepieciešami pasākumi efektivitātes uzlabošanai	⊗ Kritērijs nav sasniegts. Radio nav apstiprināta vidēja termiņa darbības stratēģija.
Vai Padomes īstenotais sabiedriskā pasūtījuma mediju jomā plānošanas process nodrošina sabiedriskā pasūtījuma ekonomisku un efektīvu izpildi? (daļēji Radio)	Sabiedriskā pasūtījuma plānā tiek noteiktas valsts līmeņa nozīmīgās aktivitātes konkrētajam gadam un tam kalendārā gada ietvaros netiek prasīts papildu finansējums; Raidījumu tematikas apjoma sadalījums ir noteikts, balstoties uz pētījumiem un iedzīvotāju aptaujām par sabiedrības interesēm; Sabiedriskais pasūtījums tiek plānots, balstoties uz ekonomiskuma principu, un Padome ir izstrādājusi vadlīnijas, kurās ir noteiktas prasības Radio un LTV, kas jāiekļauj sabiedriskā pasūtījuma raidījumu izdevumos.	⊗ Kritērijs nav sasniegts. Radio pastāvīgi tiek piešķirts papildu finansējums no citām institūcijām iepriekš zināmu sabiedrībai īpaši svarīgu notikumu raidīšanai, piemēram Latvijas valsts simtgade, Olimpiskās spēles u.c. ⊗ Kritērijs ir daļēji sasniegts. Nolikumā Par sabiedriskā pasūtījuma veidošanas principiem nav noteikta kārtība, kādā tiek sagatavots raidījumu tematikas grupu sadalījums, ikgadējā plānošana notiek pēc "vēsturiskiem" principiem un iespējām. ⊗ Kritērijs nav sasniegts. Nolikumā Par sabiedriskā pasūtījuma veidošanas principiem nav skaidri noteikts, kādi izdevumi ir iekļaujami sabiedriskā pasūtījuma raidījumu izdevumos. Līdz ar to Padome nevērtē, vai sabiedriskais pasūtījums plānots, balstoties un ekonomiskuma principu
Vai Radio nodrošina ekonomisku valsts budžeta finansējuma izlietojumu sabiedriskā pasūtījuma mediju jomā īstenošanā??	Atlīdzības mainīgās daļas (piemaksas) noteikšanas process ir izsekojams, caurskatāms un ekonomiski	⊗ Kritērijs nav sasniegts. Radio nav nodrošinājis normatīvā akta prasībām atbilstošu darba samaksas sistēmu ieviešanu, kas nodrošinātu vienlīdzīgu, taisnīgu darba samaksu nodarbinātajiem un valsts budžeta līdzekļu skaidru un pamatotu izlietojumu.

pamatots;

Vienas stundas raidījumu izmaksas ir izsekojamas un saprotama to veidošanās.

⊗

Radio nav noteicis skaidrus kritērijus, kuri pamatotu piemaksas piešķiršanas un tās apmēra noteikšanu.

Radio līdz pat 2016.gadam atskaites par sabiedriskā pasūtījuma izpildi pielikumā Nr.1 ir sniedzis atkārtoti informāciju par plānotajām atlīdzības izmaksām, nevis faktiskajām izmaksām.

Revīzijas metodes

Revīzijā izmantotas šādas galvenās metodes:

- analizētas ārējo normatīvo aktu prasības;
- vērtēta Radio sabiedriskā pasūtījuma īstenošana un atbilstība normatīvo aktu prasībām;
- pārbaudīti Radio uzrādītie attaisnojuma dokumenti;
- veiktas intervijas ar Radio atbildīgajām personām;

Sektora vadītāja

S.Zunde

Departamenta direktore

I.Kalvāne

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI
PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Termini un skaidrojumi

Saīsinājums/ termins	Skaidrojums
Padome	Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome
LTV	Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Televīzija"
Radio	Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Radio"
KM	Latvijas Republikas Kultūras ministrija
MK	Latvijas Republikas Ministru kabinets
SKP	Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes izveidota padomdevēja institūcija - Sabiedriskā konsultatīvā padome
EK	Eiropas Komisija
EK paziņojums	Eiropas Komisijas paziņojums par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu sabiedriskajai apraidei (2009/C 257/01)
EPL likums	Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likums
EPL nozare	Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozare
Nozares stratēģija 2012.-2018. gadam	Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālā stratēģija 2012.-2018. gadam
Nozares stratēģija 2018-2022. gadam	Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālā stratēģija 2018.-2022. gadam
Latgales programma	Latgales elektronisko mediju programma
LTV stratēģija	LTV vidēja termiņa darbības stratēģija 2017.-2019.gadam
NVO	Nevalstiskās organizācijas
AKKA/LAA	Latvijas autoru biedrība "Autortiesību un komunikēšanās konsultāciju aģentūra/

Latvijas Autoru apvienība”

BBC

British Broadcasting Corporation

Atsauces

- ¹ Latvijas Radio raidījumu un žurnālistu vērtēšana, un kvalitātes uzlabošanas nostādnes un pamatmehānisms (apstiprināts ar Radio 22.06.2001. rīkojumu Nr. 38/01-04).
- ² Darba likums.
- ³ Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 70.panta otrā daļa un piektā daļa.
- ⁴ Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 1.panta 29.punkts.
- ⁵ Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 71.panta pirmā daļa.
- ⁶ McQuail, D. (2010). McQuail's Mass Communication Theory.
- ⁷ Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likums, Eksperta nodevums Nr.1.
- ⁸ Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 71.panta pirmā daļa.
- ⁹ EK paziņojuma par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu sabiedriskajai apraidei (2009/C 257/01) 20., 24. punkts. Pieejams: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52009XC1027\(01\)&from=](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52009XC1027(01)&from=), skatīts 07.06.2018.
- ¹⁰ EK paziņojuma par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu sabiedriskajai apraidei (2009/C 257/01) 60. punkts. Pieejams: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52009XC1027\(01\)&from=](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52009XC1027(01)&from=), skatīts 07.06.2018.
- ¹¹ Padomes darbības pārskats 2016. Pieejams: http://neplpadome.lv/lv/assets/documents/Darbibas%20parskati/NEPLP_parskats_2016.pdf, skatīts 23.10.2017.
- ¹² Padomes darbības pārskats 2016. Pieejams: http://neplpadome.lv/lv/assets/documents/Darbibas%20parskati/NEPLP_parskats_2016.pdf, skatīts 23.10.2017.
- ¹³ Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 5.panta pirmā daļa.
- ¹⁴ Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 63.pants.
- ¹⁵ Padomes 04.10.2012. lēmuma "Nolikums par sabiedriskā pasūtījuma veidošanas principiem" 4.punkts.
- ¹⁶ Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likums, Padomes 12.10.2017. lēmums Nr. 154 "Par Latvijas sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu 2018.gada sabiedriskā pasūtījuma plāna sastādīšanas vadlīnijām."
- ¹⁷ Eksperta nodevums Nr.1.
- ¹⁸ Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 71.panta otrā daļa.
- ¹⁹ Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 57.panta pirmā daļa, 1. panta pirmās daļas 19.punkts.
- ²⁰ Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma Pārejas noteikumu 19.punkts.
- ²¹ Padomes 02.05.2018.. vēstule Nr. 2.3.1e/327 "Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.2.4.1-13/2017".
- ²² Padomes 2017.gada darbības pārskats. Pieejams: http://neplpadome.lv/lv/assets/documents/Darbibas%20parskati/NEPLP_2017.pdf, skatīts 23.05.2018. 18 lpp.
- ²³ Latvijas Radio raidījumu un žurnālistu vērtēšana, un kvalitātes uzlabošanas nostādnes un pamatmehānisms (apstiprināts ar Radio 22.06.2001. rīkojumu Nr. 38/01-04).
- ²⁴ Latvijas Radio raidījumu un žurnālistu vērtēšana, un kvalitātes uzlabošanas nostādnes un pamatmehānisms (apstiprināts ar Radio 22.06.2001. rīkojumu Nr. 38/01-04).
- ²⁵ Latvijas Radio raidījumu un žurnālistu vērtēšana, un kvalitātes uzlabošanas nostādnes un pamatmehānisms (apstiprināts ar Radio 22.06.2001. rīkojumu Nr. 38/01-04).
- ²⁶ Latvijas Radio raidījumu un žurnālistu vērtēšana, un kvalitātes uzlabošanas nostādnes un pamatmehānisms (apstiprināts ar Radio 22.06.2001. rīkojumu Nr. 38/01-04).
- ²⁷ Latvijas Radio raidījumu un žurnālistu vērtēšana, un kvalitātes uzlabošanas nostādnes un pamatmehānisms (apstiprināts ar Radio 22.06.2001. rīkojumu Nr. 38/01-04).
- ²⁸ LTV un Latvijas Radio lūdz 1,505 miljonus eiro no valsts budžeta līdzekļiem. Pieejams: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/ltv-un-latvijas-radio-ludz-1-505-miljonus-eiro-no-valsts-budzeta-lidzekliem.d?id=50042665>, skatīts 18.05.2018.
- ²⁹ MK 18.07.2018. rīkojums Nr. 344 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem".
- ³⁰ Radio finanšu analizē tika izmantoti dati no: Radio 2012.gada pārskata, Radio 2013.gada pārskata, Radio 2014.gada pārskatu, Radio 2015.gada pārskatu, Radio 2016.gada pārskatu, Radio 2017.gada pārskatu.
- ³¹ Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 71. panta trešā daļa un 62. panta sestā daļa.
- ³² Nolikuma par Sabiedriskā pasūtījuma līdzekļu izlietojuma principiem 12.punkts (apstiprināts Padomē 05.12.2011.).

³³ Nolikuma par Sabiedriskā pasūtījuma līdzekļu izlietojuma principiem 12.punkts (apstiprināts Padomē 05.12.2011.), Nolikums par sabiedriskā pasūtījuma finansējuma izlietojuma principiem (apstiprināts ar Padomes 04.08.2016. lēmumu Nr. 194.)

³⁴ Latvijas Radio sabiedriskā pasūtījuma pārskats 2016. (apstiprināts ar Padomes 03.04.2017. lēmumu Nr. 62.)

³⁵ VSIA "Latvijas Radio" sabiedriskā pasūtījuma izpilde 2017.gadā (apstiprināts ar Padomes 22.03.2018. lēmumu Nr. 45).

³⁶ VSIA "Latvijas Radio" sabiedriskā pasūtījuma izpilde 2017.gadā (apstiprināts ar Padomes 22.03.2018. lēmumu Nr. 45).

³⁷ Latvijas Radio sabiedriskā pasūtījuma pārskats 2016. (apstiprināts ar Padomes 03.04.2017. lēmumu Nr. 62.)

³⁸ VSIA "Latvijas Radio" sabiedriskā pasūtījuma izpilde 2017.gadā (apstiprināts ar Padomes 22.03.2018. lēmumu Nr. 45).

³⁹ Nolikums par Sabiedriskā pasūtījuma līdzekļu izlietojuma principiem (apstiprināts Padomē 05.12.2011.), Nolikums par sabiedriskā pasūtījuma līdzekļu izlietojuma principiem (apstiprināts ar Padomes 04.08.2016. lēmumu Nr. 194.)

⁴⁰ MK 27.02.2005. noteikumu Nr. 1031 "Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām" 2.punkts.

⁴¹ Darba likuma 7.panta pirmā daļa.

⁴² Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Latvijas Radio” Darba samaksas nolikums (apstiprināts ar Radio 15.01.2007. rīkojums Nr.9/1-4.1, ar 31.08.2015. un 02.03.2017. grozījumiem).

⁴³ Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Latvijas Radio” Darba samaksas nolikuma (apstiprināts ar Radio 15.01.2007. rīkojums Nr.9/1-4.1, ar 31.08.2015. un 02.03.2017. grozījumiem) 3.5.apakšpunkts.

⁴⁴ Darba likums.

⁴⁵ Darba likuma 75.panta pirmā daļa.

⁴⁶ Darba likuma 137.pants.

⁴⁷ Darba likuma 68.pants un 136.panta devītā daļa.

⁴⁸ Darba likuma 68.panta pirmā daļa.

⁴⁹ Darba likuma 75.³ pants.

⁵⁰ Darba likums.

⁵¹ Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 70.panta otrā daļa un piektā daļa.

⁵² Radio klipa apraides izmaksas 2016., 2017. un 2018. gadā.

⁵³ Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 70.panta pirmā daļa.

⁵⁴ Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 70.panta otrā daļa un piektā daļa.

⁵⁵ Radio 16.05.2016. sadarbības līgums Nr. B6-1.4/19-16 ar AS "Latvenergo".

⁵⁶ Latvijas Radio sabiedriskā pasūtījuma pārskats 2016. (apstiprināts ar Padomes 03.04.2017. lēmumu Nr. 62.)

⁵⁷ Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 1.panta 32.punkts.

⁵⁸ Elektroniskā plašsaziņas līdzekļu likuma 39.panta trešā daļa.

⁵⁹ Radio 20.01.2016. līgums ar SIA "Izklaides producentu grupa 7".

⁶⁰ Radio 30.05.2016. līgums par finansējuma piešķiršanu Latvijas Radio Nr. B6-1.4/21-16.

⁶¹ Radio 30.05.2016. līgums par finansējuma piešķiršanu Latvijas Radio Nr. B6-1.4/21-16.

⁶² Radio 07.12.2016. sponsorēšanas līgums Nr. B6-1.4/49-16 ar SIA "Apgāds Zvaigzne ABC".

⁶³ Radio 03.04.2017. sponsorēšanas līgums Nr. B6-1.4/39-16 ar SIA "Group Magnum". Raidījumu sponsorē partnera klients – veikals Depo.

⁶⁴ Padomes 05.01.2018. vēstule Nr. 3-2/4 "Par atzinuma sniegšanu". Pieejama: <http://titania.saeima.lv/LIVS12/SaeimaLIVS12.nsf/0/E11CEAB5FE107B04C225822C004D1013?OpenDocument>, skatīts 07.06.2018.

⁶⁵ Radio 30.05.2016. līgums par finansējuma piešķiršanu Latvijas Radio Nr. B6-1.4/21-16.

⁶⁶ EK paziņojums par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu sabiedriskajai apraidei (2009/C 257/01), Pieejams: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52009XC1027\(01\)&from=LV](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52009XC1027(01)&from=LV), skatīts 29.05.2018.

⁶⁷ Konkurences padomes 18.08.2010. lēmums Nr. 62 Par lietas neierosināšanu par SIA "Veolia vides serviss". Pieejams: <http://likumi.lv/ta/id/215864-par-lietas-neierosinasanu-par-sia-veolia-vides-serviss-17-06-2010-iesniegumu>, skatīts 29.07.2018.

⁶⁸ Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 1.panta 26.punkts.

⁶⁹ Radio 16.06.2016. līgums Nr. B6-1.4/28-16 ar VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija", Radio 25.11.2016. līgums Nr.244/7-3.1 ar VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija", Radio 09.06.2017. līgums Nr. 265/7-3.1.

⁷⁰ Radio 16.06.2016. līgums Nr. B6-1.4/28-16 ar VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija", Radio 25.11.2016. līgums Nr.244/7-3.1 ar VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija", Radio 09.06.2017. līgums Nr. 265/7-3.1.

⁷¹ Radio 09.06.2017. līgums Nr. 265/7-3.1 ar VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija".

⁷² Pjēra de Kubertēna fonda 03.07.2017. rēķins Nr. 2.

⁷³ Radio 16.06.2016. līgums Nr. B6-1.4/28-16 ar VAS “Ceļu satiksmes drošības direkcija”, Radio 25.11.2016. līgums Nr.244/7-3.1 ar VAS “Ceļu satiksmes drošības direkcija”, Radio 09.06.2017. Līgums Nr. 265/7-3.1.

⁷⁴ Radio 27.11.2014. lēmums Nr. 1-15/1-6.1 “Par reklāmas izcenojumiem”.

⁷⁵ Mārketinga un pārdošanas daļas nolikuma (apstiprināts ar Radio valdes 24.01.2014. lēmumu Nr.1-2/1-6.1.) 9.(j) punkts.

⁷⁶ Likuma par budžeta un finanšu vadību 46.panta pirmā daļa.

⁷⁷ EK paziņojuma par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu sabiedriskajai apraidei (2009/C 257/01) 61. punkts. Pieejams: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52009XC1027\(01\)&from=LV](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52009XC1027(01)&from=LV), skatīts 07.06.2018.

⁷⁸ Konkurences padomes 18.08.2010. lēmums Nr. 62 “Par lietas neierosināšanu par SIA “Veolia vides serviss””. Pieejams: <http://likumi.lv/ta/id/215864-par-lietas-neierosinasanu-par-sia-veolia-vides-serviss-17-06-2010-iesniegumu>, skatīts 29.07.2018.

⁷⁹ EK paziņojuma par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu sabiedriskajai apraidei (2009/C 257/01) 62. punkts. Pieejams: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52009XC1027\(01\)&from=LV](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52009XC1027(01)&from=LV), skatīts 07.06.2018.

⁸⁰ EK paziņojuma par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu sabiedriskajai apraidei (2009/C 257/01) 66. punkts. Pieejams: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52009XC1027\(01\)&from=LV](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52009XC1027(01)&from=LV), skatīts 07.06.2018.

⁸¹ Radio 23.07.2018. e-pasta vēstule, Radio 25.07.2018. e-pasta vēstule.

⁸² Radio klipa apraides izmaksas 2016., 2017. un 2018. gadā.

⁸³ EK paziņojums par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu sabiedriskajai apraidei (2009/C 257/01). Pieejams: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52009XC1027\(01\)&from=LV](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52009XC1027(01)&from=LV), skatīts 07.06.2018.

⁸⁴ Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 70.panta otrā daļa un piektā daļa.